Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● 28 август 1969 йил, пайшанба ● № 200 (14.383). ● Баҳоси 2 тийин.

МУСТАҲКАМ ЕМ-ХАШАК БАЗАСИ ЯРАТАЙЛИК

Ёз тугаяпти. Чорва қишловига тайёргарлик кўришнинг энг муҳим даврлари ўтмоқда. Қиш учун молларга етарли миқдорда озуқа жамғариш, чорвачилик биноларини ремонт қилиш ва янгиларини қуриш, яйловларда эса қўй қўралари ва кашарлар тайёрлаш чорвадорларимизнинг энг муҳим вазифаларидандир. Тажрибалар шуни кўрсатдики, мол қишловига яхши ҳозирлик кўрилгандагина чорванинг туёғини асраб қолиш ва кўпайтириш, унинг маҳсулдорлигини кўтариш учун катта имконият яратилган бўлади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг май ойида бўлиб ўтган XV Пленуми республика колхоз ва совхозларида чорвачиликни янада ривожлантириш чоралари тўғрисида муҳим қарор қабул қилди. Бу қарорда яқин давр ичида чорвачиликни кескин равишда ривожлантириш, хўжаликларда мол туёғини тўлдириш, бунинг учун эса ем-хашак базасини мустаҳкамлаш — партия ташкилотларининг энг муҳим ва жанговар вазифаси эканлиги алоҳида таъкидлаб кўрсатилган.

Чорвачилик республикамиз қишлоқ хўжалигида салмоқли ўрин тутади. Бизда йирик моллар билан бирга минг-минглаб қоракўл қўйлар боқадиган, юқори сифатли маҳсулотлар берадиган хўжаликлар жуда кўпдир. Шу жиҳатдан олганда ҳам чорвачиликнинг истиқболи учун қайғуриш, мол қишловига тайёргарликни пухта ўтказиш партия ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг диққат марказида турмоғи лозим.

Ўтган қаттиқ қишдан моллар жуда толиқиб чиқди. Бир қисми эса нобуд бўлди. Бу ҳол хўжаликларда йўқолган туёқлар ўрнини тўлдириш учун қаттиқ кураш олиб боришни, айниқса ем-хашакни мўл-кўл жамғариб олишни, молларни қишда иссиқ жойларда сақлаш учун барча чора тадбирларни кўриб қўйишни талаб этади. Илғорлар ана шу муҳим шартга қатъий амал қилиб, қишловга тайёргарлик юзасидан яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар. Калинин районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхози чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини оширишда намунали хўжаликдир. Бу ерда беда учинчи марта ўриб олинди. Бу йил ҳар гектар ердан 110 центнердан беда пичани олиш мўлжалланмоқда. Силос бостириш тугалланай деб қолди.

Лекин бундай хўжаликлар жуда оз. Умуман олганда республикамизда чорва қишловига тайёргарлик кўриш қониқарсиз аҳволда. Масалан Сурхондарё областининг Гагарин районини олайлик. Бу районда қиш учун 20,5 минг тонна дағал хашак жамғариш, 18.5 минг тонна силос бостириш керак бўлгани ҳолда ҳозиргача энди учдан бир қисм миқдорда хашак тайёрланди. Силос бостириш яна ҳам ёмон. Бунинг устига чорва биноларини қуриш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Қорақалпоғистон Автоном республикасидаги колхоз ва совхозларда бу йил ҳам ем-хашак жамғаришга ўта масъулиятсизлик билан қаралмоқда. Мол озуқасини жамғариш, чорвачилик биноларини ремонт қилиш ва янгиларини қуриш, айниқса қўйлар учун қўралар ва кашарлар тайёрлашга жуда оз миқдорда одам кучи ва техника ажратилган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV Пленумидан кейин республикамиздаги барча областларда катта кенгашлар бўлиб, чорвачиликни ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. Бунда ем-хашакни мўл-кўл жамғариш биринчи даражадаги энг муҳим вазифа эканлиги қайта-қайта такрорланди. Афсуски, ана шу йиғилишларда берилган ваъдалар ўз ўрнини топмаётир. Республикамизда дағал хашак тайёрлаш плани 81,8 процент бажарилди. Қашқадарё областидан бошқа биронта область ҳам планни тўлдиргани йўқ. Кейинги беш кун ичида Тошкент, Сирдарё, Андижон областларида жуда ҳам оз миқдорда хашак тайёрланган. Силос бостиришнинг энг қизғин дамлари келганига қарамасдан бу иш ҳам ниҳоятда суст бажарилмоқда. Ҳозиргача атиги 30,6 процент силос бостирилиб, кейинги беш кунда 10 процентга яқин ўсиш бўлди. Агар аҳвол шу тариқа давом этаверса силос бостириш иши ниҳоятда узоққа чўзилиб кетиши, кўкпоялар ўзининг тўйимлилик хусусиятини йўқотиши мумкин. Вақт зиқ. Бор имкониятдан яхши фойдаланиб, дағал хашак тайёрлаш планини яқин кунлар ичида бажариб олинмаса, бу йил ҳам озуқа танқислиги юз бериши эҳтимолдан холи эмас. Бироқ, жойларда шунга қараб иш қилинмаётганга ўхшайди. Маҳаллий партия, Совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари катта йиғилишларда бу йил силосни кўп бостириш, бир ярим-икки йилга етадиган хашак жамғариш тўғрисида ишонтириб гапирган эдилар. Уларга энди шундай саволни беришга тўғри келади. Қани, қаёққа кетди ўша бўлиқ ўт-ўланлар, нега ҳанузгача пландаги хашакнинг ўзи жамғарилмаётир?!

Бу саволга амалий иш билан жавоб бериш керак. Бутун куч ва техникани молларнинг қишки озуқасини мўл-кўл жамғаришга қаратмоқ, силосни тез кун ичида бостириб тугалламоқ лозим. Бунинг учун аввало, хўжаликларда ташкилий ишларни яхши йўлга қўйиш, ем-хашак тайёрлаш бригадаларини ишчи кучлари ва техника билан етарли таъминлаш керак. Хашак жамғаришнинг ўзи билан иш битмайди. Ўтган қишнинг аччиқ сабоғи шуни кўрсатдики, пайти келганда бир-икки километр наридаги озуқа ҳам моллар учун асқотмай қолади. Шуни қаттиқ назарда тутиш, қўйчилик билан шуғулланувчи колхоз ва совхозларда жамғарилган хашакни ҳар бир отарнинг қишлов жойига ташиб қўйиш зарур.

Чорва қишловига тайёрлик, чорвачиликнинг барча тармоқларини тараққий эттириш, мамлакатга тобора кўпроқ гўшт, сут, ёғ, жун етказиб бериш муқаддас бурчимиздир. Бу муҳим вазифани амалга ошириш учун курашда партия ташкилотлари бош-қош бўлмоқлари керак. Коммунист ва комсомоллар чорва фермаларида, узоқ яйловларда намуна кўрсатиб ишлашлари чорвадор деган юксак номни шарафлашлари лозим.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик муборак кунини мамлакатимиздаги барча меҳнаткашлар сингари республикамиз чорвадорлари ҳам катта муваффақиятлар билан кутиб олиш орзусида меҳнат қилмоқдалар. Улуғ санага муносиб совға тайёрлаш мақсадида чорвачиликни ривожлантириш юзасидан барча план ва топшириқларни тўла адо этиш учун қаттиқ курашайлик. Мол қишловига пухта ҳозирлик кўриб республикамиз чорвачилигининг бундан буёнги тараққиёти учун мустаҳкам замин яратайлик.

Фотолавҳалар

Юқоридаги суратда С. Азимов, Т. Холмуродов, Ф. Қодиров ўртоқлар. Бу азаматлар Тошкент область, Урта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз устахонасининг слесарларидир. Улар колхоздаги барча пахта териш машиналарини ремонтдан чиқариб, тахт қилиб қўйдилар. Пастдаги суратда эса Бўка районидаги Пискент механизация мактабини яқинда битириб чиққан қизлардан бир группаси. Улар механик-ҳайдовчи деган ном олиб ишлаш учун колхоз, совхозларга жўнаб кетдилар.

А. Тўраев ва А. Абалян фотолари.

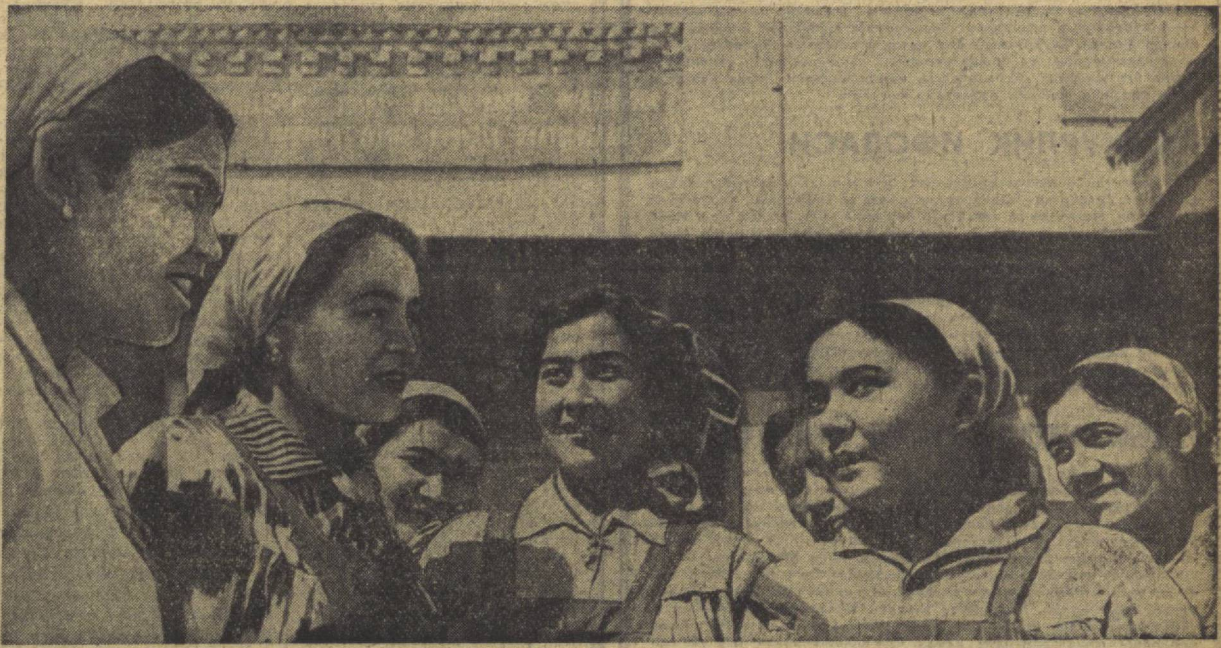

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Андижон область, Москва районининг деҳқонлари давлатга сабзавот ва ҳўл мева сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Тайёрлов пунктларига икки минг тоннадан зиёд юқори сифатли маҳсулот етказиб берилди. Областнинг Бўз ва Балиқчи районлари сабзавот, Ленин районининг меҳнаткашлари эса давлатга ҳўл мева сотиш юзасидан берилган топшириқларини бажардилар.

ДЕҲҚОН ҚАНОТИ

Хўжалигимиз деҳқонлари ўтган йили ҳар гектар майдонда 37,6 центнердан ҳосил етиштирган эдилар. Пахтакорларимизнинг бу йилги ҳиммати янада баланд. Улар 40 центнерлик марранн кўзлаяптилар. 1020 гектар майдондаги ғўза қатор оралари тўрт марта комплекс ишланди, тўрт марта озиқлантирилди. Ҳозир ҳам культивацияни қизғин давом эттирмоқдамиз.

Биз ғўза парваришини ҳар йили ҳам машина теримига мослаб олиб борамиз. Бунда ғўзаларни суғоришга алоҳида эътибор берилади. Ўсимликнинг ғовлаб кетишига, бегона ўтнинг кўпайишига йўл қўйилмайди.

Шу кунларда хўжалигимиз пахтазорларида ишлар авжида. Ғўза парваришини йиғим-теримга қадар давом эттиришга сўз берганмиз. Шу кунгача ҳар туп ғўзада ўртача ўн-тадан кўсак ҳосил қилинди. Деҳқонларимиз ғўзани калта бўғин қилиб ўстиришга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Йиғим-терим бошланишига қадар амалга ошириладиган ишларимизни яқинда маслаҳатлашиб олдик. Ҳозир хўжаликда ғўза парвариши билан бирга кўприклар қуриш, йўлларни тартибга келтириш хирмон жойларни асфальтлаш ишлари жадал давом эттириляпти. Терим агрегатлари ремонти ҳам ниҳоясига етай деб қолди.

Ҳар йили етиштирилган ҳосилнинг 45-50 проценти машиналар ёрдамида саранжомлаб олинарди. Бу йил имкониятларни чамалаб чиқиб, ҳосилнинг 70 процентини агрегатлар бункеридан бўшатишни режалаштирдик. Бунинг учун техника етарли, ҳар бир машинага иккитадан механик-ҳайдовчи бириктирилди. Хўжалигимизда 24 та терим машинаси бор эди. Яқинда яна тўртта тўрт қаторли «Ўзбекистон» маркали агрегат харид қилдик. Демак, далаларимизда 28 та «зангори кема» жавлон уради. Бундан ташқари 8 та кўрак терувчи машина, 4 подборщик ҳам ремонтдан чиқарилиб, мавсумга шайлаб қўйилди.

Одамларимизнинг машинага ихлоси зўр эканлиги қуйидаги рақамлардан ҳам кўриниб турибди: 1967 йили ҳар бир машина билан 70 тоннадан, ўтган йили эса 75 тоннадан пахта терилган эди. Бу йил ҳар бир агрегат ёрдамида камида 120 тоннадан «оқ олтин» саранжом-саришталанади. Бундан колхоз ҳам, колхозчилар ҳам катта манфаат кўрадилар.

Ўтган йили машинада пахта теришдан 130 минг сўм фойда қилган эдик. Бу йил машинада пахта теришдан 160 минг сўм фойда кўришни мўлжаллаб турибмиз. Чунки, биз асосий ҳосилни 20 октябргача териб топширамиз. Шу муддатгача агрегатларда териб топширилган пахта учун эса давлатдан қўшимча мукофот ҳам оламиз.

Бу йил колхозимизда механизаторлар тайёрлаш курси очилиб, унда 20 қиз-жувон ўқитилди. Уларнинг ҳаммаси курсни муваффақиятли битириб чиқди. Нарзитош Қодирова, Кимё Раҳмонова, Ҳимоят Ҳамидова, Раъно Муҳаммадиева каби турсунойчиларимиз бу йил мавсумда биринчи марта машина рулига ўтирадилар. Уларнинг ҳар бири 100-140 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олди.

Ўтган йили бункердан 130-150 тоннадан «оқ олтин» тўккан Расул Умаров, Толиббой Ҳамидов, Юсуф Асадов каби «зангори кема» капитанларининг ҳар бири бу йилги мавсумда 150 тоннадан ошириб пахта териш учун курашмоқда.

Ғўза баргини сунъий равишда тўктириш учун керакли дефолиантлар ғамлаб қўйилди. Ҳар йили ҳам ғўзанинг баргини юмшоқ тўкдирадиган фелекс ва бутефос препаратларидан фойдаланамиз. Бундай қилинганда ғўза барги қовжираб тушмайди, пахтани ифлослантирмайди, ҳосилнинг сорти бузилмайди.

Бу йил пахтанинг харид нархи 15 процент оширилганлиги туфайли даромадимиз ҳам мўл бўлади. Ўтган йили ҳар гектар майдондан 1500 сўмдан даромад қилган эдик. Бу йил камида 1800 сўмдан даромад оламиз.

Ҳозиргача ғўза парвариши бирор дақиқа ҳам тўхтатилгани йўқ. Ҳосилга-ҳосил қўшиш учун астойдил курашаётган хўжалигимиз меҳнат аҳли пахта теримига ҳам пухта тайёрланмоқда. Деҳқонларимиз дала ишларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларининг 1969 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорига қатъий амал қилмоқдалар.

Очил РЎЗИЕВ,
Қашқадарё область, Китоб районидаги Алишер Навоий номли колхознинг раиси.

УЧ ЙИЛЛИК ДОН

КОСОН, [«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири]. Қашқадарё ғаллазорларида ҳосил баракали бўлди. Ингичка толали пахтаси, сермаҳсул чорваси билан шуҳрат қозонган Косон райони хўжаликлари ғалладан ҳам кутилганидан зиёд ҳосил етиштирдилар. 22 минг гектар майдондаги ғалла агротехника муддатларида парвариш қилинганлиги, вақтида суғорилганлиги ва бегона ўтлардан тозаланганлиги туфайли барвақт етилиб пишган эди. Шунга кўра, барча хўжаликлар ўрим-йиғимни пухта тайёргарлик кўрган ҳолда бошлаб юборишди.

Ғаллазорларда 128 та комбайн бетиним ишлади. Механизаторлар ғалла ўримини икки сменада ташкил этдилар. «Чорвадор», «Косон» совхозлари ва бошқа кўпгина хўжаликлар ғалла ўримини жуда қисқа муддатда ҳамда сифатли ўтказдилар. Кўпгина илғор бригадалар лалми ерларнинг ҳар гектаридан 10 центнерга етказиб ҳосил олинишига эришдилар.

Косонликларнинг фидокорона меҳнати, партия ва совет ҳамда хўжалик ташкилотларининг оқилона раҳбарлиги ва амалга оширган жуда катта тадбирлари ажойиб самаралар берди. Давлатга пландаги 2 минг тонна ўрнига 6398 тонна сара дон топширилиб, бу соҳадаги план 316 процентга етказилди. Бошқача қилиб айтганда, Косон райони уч йиллик миқдорида дон сотди.

Район ғаллакорлари келгуси йил мўл ҳосили учун тайёргарлик ишларини ҳам қизитиб юбордилар. Чунончи 2329 тонна уруғлик дон жамғариб қўйилди, ғалласи ўриб олинган майдонларда 123 трактор ишга туширилди. Тағин бир неча кунлардан кейин кузги дон экиш бошлаб юборилади. Бу ишга тракторлар, сеялкалар ва механизаторлар шай бўлиб турибди.

Давлатга дон сотиш планини уч баравардан ҳам ошириб адо этган район ғаллакорлари чорва моллар учун 2117 тонна ем, неча минг тонналаб сомон ҳам тайёрлаб қўйдилар. Жамғарилган сомон қишлов пунктларига ташиб олинаётир.

Партия ва ҳукуматимизнинг ғаллачиликни ривожлантириш тўғрисидаги қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган район меҳнаткашлари экин майдонларини тағин ҳам кенгайтиришга аҳд қилганлар.

35 ЦЕНТНЕР УЧУН

Холиқ ака Тўхтаев бошчилик қилаётган бригада Бухоро область, Қоракўл районидаги «Ленинград» колхозининг юқори ҳосилли бригадаларидандир. Бригада аъзолари улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини ҳар гектар пахта майдонидан 35 центнердан ҳосил кўтариш билан кутиб олиш учун курашмоқдалар.

Бригаданинг Иззат Эллиев, Қодир Тўхтаев, Орзуқул Аҳмедов ва Хайри Исматов сингари уста сувчилари барча майдондаги ғўзаларни уч марта сувдан чиқардилар. Ғўзаларни парвариш қилишда колхоз механизаторлари ҳам катта жасорат кўрсатяптилар. Эгам Жўраев, Бешимбой Хожиевлар шулар жумласидандирлар. Бу иккала механизатор бригаданинг барча майдондаги ғўзаларини беш марта сифатли культивация қилдилар.

Бригада ғўзаларининг ривожи яхши. Ҳозирданоқ ҳар туп ғўзада 10-12 тадан бўлиқ кўсак бор. Бу кўсаклар очилиш арафасида турибди.

Бригада аъзолари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларининг 1969 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида» деб чиқарган қароридан илҳомланиб, пахта йиғим-терим кампаниясига тайёргарлик ишларини ғўза парвариши билан боғлаб олиб боряптилар. Тош-тарозиларни ремонт қилиш, йўл-кўприкларни тузатиш каби ишлар қизитиб юборилди.

Қ. АҲМЕДОВ.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИДА

АНДИЖОН. (ЎзТАГ). Андижон область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни бажариш соҳасида область партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсатчилик ишларини янада кучайтириш тўғрисида доклад қилди.

Муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

НАМАНГАН. (ЎзТАГ). Наманган область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум умумий ўрта таълимга ўтиш муносабати билан халқ маорифини янада яхшилаш соҳасида область партия ташкилотларининг вазифаларини муҳокама қилди.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул этди.

ХАШАК ТЎПЛАНГ, СИЛОС БОСТИРИНГ!

Ўзбекистон ССР областларида дағал хашак жамғариш ва силос бостиришнинг бориши тўғрисида 1969 йил 27 августга бўлган

МАЪЛУМОТ

(минг тонна ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — дағал хашак жамғариш плани, учинчи стун — тайёрлангани, тўртинчи стун — планнинг бажарилиш проценти, бешинчи стун — силос бостириш мажбурияти, олтинчи стун — бостирилган силос; еттинчи стун — планнинг бажарилиш проценти.

Тошкент	198,5	156,3	78,7	350,0	176,3	50,4
Сирдарё	186,3	154,0	82,7	235,0	147,3	62,7
Фарғона	148,7	93,4	62,8	350,0	119,9	34,3
Наманган	118,7	92,7	78,1	310,0	78,4	25,3
Андижон	126,6	91,5	72,3	275,0	85,2	31,0
Самарқанд	360,0	339,3	94,3	340,0	62,9	18,5
Бухоро	290,5	276,8	95,3	250,0	36,4	14,6
Қашқадарё	248,0	255,3	102,9	180,0	120,9	67,2
Сурхондарё	255,8	232,3	90,8	180,0	99,9	55,5
Хоразм	115,6	70,5	61,0	250,0	17,9	7,2
ҚҚ АССР	164,9	69,3	42,0	242,0	15,0	6,2
Республика бўйича:	2213,6	1831,4	82,7	3002,0	960,1	32,0

ЮРТ ХАЗИНАСИ

ТЕЖАЛГАНИ — НАҚД БОЙЛИК

Табиий газ, буғ, иссиқ ва совуқ сувни тежаб-тергаб сарфлаш нақдгина хазина эканлиги ҳар биримизга маълум. Биз бу кичкина мақолада табиат неъмати ва меҳнат маҳсули бўлган табиий газ ва сувни тежаб-тергаб сарфлаш, улар сарфини ўлчайдиган асбобларнинг нечоғлик зарурлиги тўғрисида гапириб ўтмоқчимиз.

Маълумки, ҳозир республикадаги саноат корхоналари учун ҳамда аҳоли эҳтиёжи учун табиий ва суюлтирилган газни Коммунал хўжалик министрлигининг ташкилотлари етказиб бермоқда. Лекин танг қоладиган ери шундаки, табиий газнинг сарфини ўлчайдиган асбоблар ана шу министрлик қарамоғидаги ташкилотлар қўлида эмас, балки газ олаётган корхоналар ихтиёридадир. Газ олаётган ташкилотлар ана шу ўлчов асбобларига қарайдиган малакали мутахассисларга эга эмаслар. Агар бу ўлчов асбоблари министрлик ташкилотлари ихтиёрига берилса, уларнинг қарови кўнгилдагидек бўлади, иш эгасини топади. Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги корхоналардаги счётчиклар қаровини ўз қўлига олди. Магистраль газ қувурлари Тошкент бошқармаси ҳам газ сарфланишини ўлчайдиган асбобларни ўзи ишлатмоқда. Бунинг нафи рўй-рост кўриниб турибди. Шуниси ҳам борки, Қўқон пойафзал фабрикаси, Янгиер темир-бетон буюмлари ва конструкциялари комбинати, Фарғона консерва заводи каби бир қанча корхоналарда табиий газ ва энергия сарфини ўлчайдиган асбоблар ўрнатилмаган. Шу боисдан ҳам бу корхоналар ҳамма ускуналар тўла қувват билан ишлаяпти деган тахмин билан энергия ва газ учун ҳақ тўламоқдалар. Ўз-ўзидан равшанки, бунда хом ашёни тежаш ҳақида бирор киши жиддий ўйламаса керак. Бизнинг фикримизча, Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги қарамоғида газ сарфини ўлчайдиган асбобларга қарайдиган бўлим тузиш пайти келди. Ҳамма асбоблар ана шу бўлим қарамоғида бўлмоғи лозим.

Хонадонларда табиий газ ва ичимлик сувни тежаб сарфлаш тўғрисида ҳам ўйлашимиз керак. Эҳтимол, коммунал-маиший корхоналарда ва хонадонларда табиий газ ва сув сарфини ўлчайдиган асбоблар ўрнатиш лозим бўлар. Бу масалани ҳам иқтисодий жиҳатларини пухта ўйлаб, ҳал этишимиз керак.

Х. ОЛЛАНИЁЗОВ,
инженер.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ҚАБУЛ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов 26 августда Дания Компартиясининг СССРга меҳмон бўлиб келган раиси Кнуд Есперсенни қабул қилди. М. А. Суслов билан К. Есперсен ўртасида ҳар иккала партияни қизиқтираётган масалалар юзасидан суҳбат бўлди. Бу суҳбат дўстлик ва ўртоқларча ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ҚУРИЛИШ СУРЪАТИ КУЧАЙТИРИЛСИН

Сўнгги йилларда республикамизда умумий таълим мактаблари, мактабгача болалар, даволаш-профилактика ҳамда санитария-эпидемия муассасаларининг моддий базаси анча мустаҳкамланди. Бу мақсадлар учун ажратилаётган капитал маблағлар йилдан-йилга ошиб бормоқда. Чунончи, бу йил соғлиқни сақлаш учун ажратилган маблағлар 1965 йилдагига нисбатан 2.8 баравар, маориф соҳасидаги сарфлар учун эса 2,2 марта ошди.

Бироқ, қурилиш ташкилотларининг сусткашлиги, маҳаллий Советлар ижроия комитетлари, маориф ва соғлиқни сақлаш органларининг эътиборсизлиги оқибатида мактаблар ва касалхоналар қурилиши чўзилиб кетмоқда. Бу борада белгиланган халқ хўжалик планлари бажарилмай қоляпти, янги объектларни фойдаланишга топшириш сурункасига кечиктирилмоқда. Айниқса Қашқадарё, Сирдарё, Андижон, Бухоро областларида мактаблар, касалхоналар, болалар муассасаларини фойдаланишга топшириш талабга жавоб бермайди.

Бундай нуқсонларни тезроқ бартараф қилиш мақсадида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Республикада маориф ва соғлиқни сақлаш объектларини қуришдаги жиддий камчиликлар ҳақида» махсус қарор қабул қилди. Республика қишлоқ қурилиши, монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрликлари, «Главташкентстрой»га қарашли қурилиш ташкилотлари маориф ва соғлиқни сақлаш объектлари қурилишига етарли эътибор бермаётганликлари алоҳида таъкидлаб ўтилди. Шунингдек, бир қатор министрликлар область ижроия комитетлари ва бошқа қурилиш ташкилотлари раҳбарлари зиммасига юқорида қайд этилган камчиликларни тезда бартараф этиш юзасидан конкрет вазифалар юкланди.

ҒАМХЎРЛИК ИФОДАСИ

Ўзбекистон — мамлакатимизнинг кўп миллатли республикаларидан бири: Руслар ва украинлар, қозоқлар ва қирғизлар, татарлар ва яҳудийлар, тожиклар ва корейслар бир оила аъзоларидек аҳил яшаб, меҳнат қилишади, моддий ва маънавий бойликлар яратишади. Уларнинг ҳар бири социалистик санъатимизнинг равнақига катта ҳисса қўшаётир. Коммунистик партиямиз ва Совет давлати ҳар бир миллатнинг камол топишига, ўз талантларини рўёбга чиқаришига барча имкониятларини яратиб бераётирлар. Бунинг исботи сифатида республикамиз Министрлар Советининг яқинда чиқарган «Корейс ашула ва рақс ансамбли тузиш тўғрисида»ги қарорини эслатиб ўтиш мумкин. Бу қарорга кўра, Қори Ёқубов номли Ўзбекистон Давлат Филармонияси ҳузурида корейс ашула ва рақс ансамбли тузиш учун маблағ ажратиш республика Молия министрлигига топширилди.

ТЕХНИКА ЮТУҚЛАРИ — ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИГА

Ҳозирги замон техника тараққиёти халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларига, шу жумладан қишлоқ хўжалигига ҳам кенг кириб бормоқда. Дарҳақиқат, қишлоқ хўжалиги тараққиётининг ҳозирги босқичи иқтисодий-математик методлар ва ҳисоблаш техникаси воситаларидан кенг фойдаланишни тақозо этади. Шуни кўзда тутиб, республика Министрлар Совети «Қишлоқ хўжалигининг планлаштириш, ҳисоб-китоб ва бошқарув ишларида иқтисодий-математик методлар ҳамда ҳисоблаш техникаси воситаларини қўллаш тадбирлари ҳақида» қарор қабул қилди. Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик, Мелиорация ва сув хўжалиги, дон маҳсулотлари ва аралаш озуқа саноати, қишлоқ қурилиши министрликлари ҳамда «Узселхозтехника» республика бирлашмаси зиммасига 1969—1973 йиллар мобайнида қишлоқ хўжалигининг планлаштириш, ҳисоб-китоб ва бошқарув ишларида техника янгиликларидан кенг фойдаланиш, айниқса ҳисоблаш техникаси ва иқтисодий-математик методларни дадиллик билан жорий этиш вазифаси юкланди. Шунингдек, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига республика Фанлар академиясининг Кибернетика институти билан биргаликда республикадаги мавжуд ҳисоблаш марказларини мазкур қарорни бажаришга жалб этиш юзасидан Министрлар Совети муҳокамасига таклифлар киритиш тавсия этилди.

ОБРЎНИНГ ЗАВОЛИ

Ҳарбир коммунистнинг тақдири, обрўси у ишлаётган коллектив учун ҳам, бошланғич партия ташкилоти учун ҳам қадрли. Хурсандчиликларида, тўй маросимларида қувончига шерик бўлган, ташвишли кунларида қайғусини бўлишган коллектив ҳамиша, ҳар ерда ўз аъзосининг равнақини истайди, унга кўмаклашишни ўйлайди. Бундай тенги йўқ, бебаҳо фазилат қарор топган коллективнинг меҳнатда ҳам, ҳаётда ҳам обрўси баланд. Шу билан бирга ҳар бир шахс у камол топаётган коллектив раҳбарлари томонидан дўстона назорат остига олиниши, танқид, ўз-ўзини танқид асосида бу шахснинг хато ёки камчиликлари ўз вақтида кўрсатилиб, ҳар қандай янглишув, нотўғри уринишлардан тийиб қўйилиши лозим. Агар Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги бошланғич партия ташкилоти бюро аъзолари, республика санитария-эпидемия станциясининг бош врачи А. Расулев бу қоидани эътиборда сақлаганларида коммунист орқасидан хат ва иш дафтари Гулистонга жўнатилмаган бўлармиди. Шунингдек, мазкур ўртоқлар партия комиссиянинг мақсади даб-дурустдан, беўрин чора кўриш эмас, балки коммунистни адашган йўлидан қайтариш, тарбиялаш, унга ёрдам бериш, эканлигини чуқур англаб, объектив ёрдам қўлини чўзганларида А. Илёсовнинг обрўсига, ўз обрўларига завол бўлмасмидикинлар.

Гапнинг мағзи бундай.

Тошкент область партия комитетига Ўзбекистон республика санитария-эпидемия станцияси бош врачининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги партия ташкилотида партия ҳисобида турувчи коммунист Аббос Илёсовнинг тўрт жойга уй қургани, устига-уст Чилонзор районидан қонунга хилоф равишда квартира олгани, хотини, 6 боласи бўлатуриб, бегона аёл билан ҳамтавоқ бўлганлиги тўғрисида хабар олинади.

Партия комиссияси аъзолари, тажрибали, кекса коммунистлар бу иш юзасидан текшириш ўтказа бошлайдилар.

— Коммунистнинг тақдирини белгилайдиган бундай текширишда, — дейди комиссия аъзоси Қ. Н. Жўрабоев, — шошма-шошарликка йўл қўйиб бўлмайди. Ишни синчиклаб, ҳар томонлама ўрганиб чиқиш, сўнгра хулоса чиқариш талаб қилинади.

Комиссия аъзолари ҳақиқат билан туҳматни аниқлаш учун партия, совет ва жамоат ташкилотлари, ўнлаб кишилар билан учрашиб, суҳбатлашдилар. Коммунист А. Илёсовнинг Чилонзор районидан кўзбўямачилик билан квартира олгани, оилада беқарорлиги, қариндош-уруғлари номини пеш қилиб уйфурушлик қилгани ва бошқа камчилик, хатоларга йўл қўйгани тегишли ҳужжатлар, обрўли гувоҳлар, инкор этиб бўлмайдиган далиллар билан аниқланди. Ҳақиқатдан қочиб қутилолмаган А. Илёсов область партия комитетига ёзган тушунтириш хатида, коммунист номига доғ туширадиган ножўя хатти-ҳаракатлар қилганлигини эътироф этиб, ўз қилмишларидан тегишли хулосалар чиқариб олишни айтади.

Текшириш натижалари бошланғич партия ташкилотида муҳокама қилиш учун Тошкент шаҳар Октябрь район партия комитетига юборилади. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги партия ташкилоти бюроси ва унинг секретари Сайидаҳмедов А. Илёсовнинг шахсий ишини яна текшириш учун коммунист ўртоқ Левин бошлиқ комиссияга топширади. Бу комиссия икки ойча шу ишни текшириб, А. Илёсовга ҳомийлик қилиб, юқори партия органлари аниқлаган ва ҳаммага аён бўлган кўп фактларни инкор этганлигини қандай тушуниш мумкин. Фақат, давлат уйини асоссиз олганлигини-ю, бегона аёл билан бирга яшаб, курортда дам олганлигини эътироф этди. Партия бюросида Левин, партия умумий йиғилишида партбюро секретарининг ўринбосари Сальвицкая ўртоқлар коммунистларга ўзларининг саёз мулоҳазаларини «жиддий» туриб етказдилар. Шундай қилиб, квартирани ўтказиш ҳужжатларини расмийлаштиришда коммунистга хос иш тутмагани учун А. Илёсов огоҳлантирилди.

Хўш, партбюро А. Илёсов ҳақидаги обком партия комиссияси текширишлари натижасини асоссиз равишда инкор этиб, унинг хатти-ҳаракатларини рўй-рост очиб ташлаш ўрнига яшириб нимага эришди? Бу билан коммунистнинг ёки партия ташкилотининг обрўси ошдими? Аксинча, бу масала кенг ўрганилиб, коммунистнинг партиявий ва гражданлик бурчи, раҳбарнинг шахсий намунаси, коммунист деган юксак номни қандай сақлаш устида фикр юритилганда мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Коммунист — юксак ном. У партия сиёсатини амалга ошириш учун курашда ҳамиша олдинги сафда борувчи курашчи. У халққа чин қалбдан садоқат билан хизмат қилиши, ижтимоий ва шахсий ҳаётда ҳар жиҳатдан бошқаларга ўрнак кўрсатиши лозим. А. Илёсов эса бундай қилмади, ўзининг нопок уринишлари билан кишиларда шубҳа туғдирди, юксак ишончни оқламади.

Бошланғич партия ташкилоти бюроси А. Илёсовнинг йўл қўйган ножўя ҳаракатини пухта кўриб чиқмади. Бунга мисол: текшириш комиссиясининг аъзоларидан бири текшириш натижаларидан қониқмай, унга қўшилмаганини айтди, бюро буни ҳисобга олмади. Натижада, шахснинг айб даражаси тўлиқ бўлмагани ҳолда масала умумий йиғилишда ҳавола қилинаверди. Ўзбекистон КП Октябрь район комитети бошланғич партия ташкилотнинг бу хатосини муҳокама қилди. Бюрода бошланғич партия ташкилотининг А. Илёсовни шахсий иши тўғрисидаги қарорини эшитди. Бошланғич партия ташкилоти аввало, мазкур шахсий ишни кўришда сансалорликка йўл қўйган, уни муҳокама қилишни уч ойгача чўзган, партия йиғилишининг қарори ўз вақтида район партия комитетига юборилмаган. Бунинг устига А. Илёсовнинг иши район партия комитети томонидан тўла ҳал этилмасдан туриб, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг буйруғи билан у «Главголодностепстрой» медицина-санитария қисмига ишга тайинланган ва партия ҳисобидан осонгина чиқариб юборилган.

Октябрь район партия комитети бюроси партия талабларини қўпол равишда бузгани, шахсий ишни текширишда келишувчилик ва юзакичиликка йўл қўйгани, принципиаллик ва объективлик кўрсатмагани учун бошланғич партия ташкилоти бюросининг тегишли аъзоларига нисбатан тегишли чора кўрди. Бюро А. Илёсовнинг партия олдида ўзини самимий тутмагани, шахсий мулкчилик тенденцияларидан холи бўлмаганлиги, қонунга хилоф равишда квартира олгани, турмушда беқарорлиги ҳисобга олинганда партия жазо чораси тўғри белгиланмаганлигини таъкидлади. Шунинг учун ҳам унинг шахсий иши Сирдарё областига юборилди.

Сирдарё область партия ташкилоти яқинда уни кўриб чиқмоқчи.

КПСС Уставининг партия жазосини белгиловчи қоидаси партия ташкилотлари коммунистнинг тақдири ҳақида ғоят ғамхўрлик кўрсатишини, унга қўйилган айблар нақадар тўғрилигини пухта ўрганишни талаб қилади. Бу талабчанликни бўшаштирмаслик, партия Уставида кўрсатилганидек, коммунист партия ишига зиён етказган, коммунист деган юксак номга доғ туширган ҳамма ҳолларда мутлақо муросасиз бўлиш ҳарбир партия ташкилотининг, унга раҳбарлик қилувчи, сайлаб қўйилган партиялилар оммаси вакилининг муҳим вазифасидир.

Р. РАҲМОНОВ.

Сирдарё область, Еттисой районидаги В. И. Ленин номли колхозда пролетариат доҳийси Карл Марксга ҳайкал ўрнатилди. Суратда: К. Маркс ҳайкали.

А. Тўраев фотоси.

УНВОН МУБОРАК!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. М. ЛЕГОСТАЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Суғориладиган ерларни мелиорация қилиш соҳасидаги узоқ йиллар ва самарали илмий-тадқиқот ишлари учун Ленин орденли Бутуниттифоқ Пахтачилик илмий-тадқиқот институтининг (СоюзНИХИ) мелиорация бўлими мудири, қишлоқ хўжалик фанлари доктори Виктор Михайлович Легостаевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1969 йил 26 август.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. РАСУЛОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Шарқшунослик фанини ривожлантиришдаги хизматлари учун ва туғилган кунига 80 йил ҳамда меҳнат ва илмий фаолиятига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг катта илмий ходими Абдуфаттох Расуловга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1969 йил 26 август.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

И. К. КИСЕЛЕВАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ИРРИГАТОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада ерларни суғориш ва мелиорация қилишни ривожлантиришдаги самарали илмий-тадқиқот ишлари ,уни ривожлантиришда актив иштирок этганлиги учун СоюзНИХИ мелиорация бўлимининг катта илмий ходими Ирина Константиновна Киселевага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1969 йил 26 август.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. М. ЧЕБИКИНГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ИНЖЕНЕР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика водопровод-канализация корхоналаридаги ишларни ривожлантириш ва такомиллаштиришдаги ҳамда уларнинг иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги «Узводоканал» трестининг бошқарувчиси Андрей Михайлович Чебикинга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1969 йил, 26 август.
Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Республика гидроэнергетика қурилишида кўп йиллар ва самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли «Узбекгидроэнергострой» трестининг бош инженери Александр Семёнович Вавилов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАЙЁРМИСИЗ?

ТОШКЕНТДА БОЛГАР МАКТАБИ

Болгариядаги Хасково округи Ўзбекистондаги Андижон области билан бир неча йилдан буён мусобақадош ва қадрдон. Икки халқ ўртасидаги қардошлик алоқалари Тошкент зилзиласидан кейинги кунларда яна ҳам мустаҳкамланиб боряпти. Хасково округидаги лойиҳалаш ташкилоти Тошкентда қуриладиган янги мактаб лойиҳасини тузиб берди.

Болгар дўстларимиз ҳозирги кунда Тошкентнинг Энгельс кўчасида катта мактабни тез суръатлар билан қураётирлар. Бино тиклашни жадаллаштиришда Георгий Стойчев бошлиқ комплекс бригада аъзолари намуна бўляпти. Қурувчи ва монтажчилардан Жеко Жекманов, Тодор Димъянов, Минчо Димитров ва бошқа ўртоқлар смена топшириқларини ҳамиша ортиғи билан бажараётирлар.

Бино тикланаётган майдонга шаҳримизда барпо этиладиган болгар мактабининг схемаси осиб қўйилган. Лойиҳа чизмаларига эътибор қилдик. Хаёлан бўлажак мактабни айландик. Мактаб бинолари уч қисмга бўлинган комплекслардан иборат. Дастлабки иморатлар комплекси икки қаватли. Ўқувчилар таълим оладиган 8 та синф хонаси шу комплексда жойлашади. У билан туташган катта иморат 300 квадрат метр майдонни эгаллаган физкультура зали бўлади. Унинг йўлакларидан ўтсангиз, навбатдаги корпусларга кирасиз.

240 ўринли ошхонада болалар учун ширин таомлар тайёрланади. 6 қиррали қилиб қуриладиган бинода ўқувчиларнинг санъат саройи жойлашади. Унда кинофильмлар намойиш қилинади. Бадиий ҳаваскорларнинг спектакллари кўрсатилади, музикалар ижро этилади.

Мана, бўлажак мактаб биносини хаёлан айланиб чиқдик. Улар учун жиҳозлар қаердан олинади? Мактаб учун зарур бўладиган оддий партадан тортиб, физкультура, спорт анжомларигача, тикув машиналари-ю, кўргазмали ўқув қуролларигача — ҳаммаси қардош Болгариядан келтирилади.

Болгар дўстларимиз Тошкентда қизғин меҳнат қилаётирлар.

А. ПУЛАТОВ.

«ГУЛБОҒ» ЧИРОЙИ

Наманган область, Задарё районидаги «Гулбоғ» совхози жамоли тобора чирой очмоқда. Ўтган етти ой мобайнида бу ерда 30 ишчига ҳар бири тўрт хонали уй қуриб берилди. 75 ўринли касалхона, туғруқхона, амбулатория, 4 та дала шийпони ва трактор парклари фойдаланишга топширилди.

Б. МАҲМУДОВ.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ЖОНКУЯРЛАРИ

ИШОНЧ

ЛАВҲА

Уни иш кабинетида учратиш қийин. Доимо пахта далаларида, чорвачилик фермасида, қисқаси, кўпинча одамлар орасида бўлади.

— Халқ бизни ташаббускорлар, халқ мулкининг посбони дейди. Шундай экан, биз ҳар бир ишда ана шу юксак ишончни оқламоғимиз керак, — деб гап бошлади Пастдарғом район халқ контроли комитетининг раиси Исо Мамедов. — Иқтисод қилиш ва тежамкорликда, янгидан-янги резервларни топишда ибрат кўрсатмоғимиз, ҳар бир соҳадан кўз-қулоқ бўлиб, бирорта ҳам хато ва камчиликка бефарқ қарамаслигимиз лозим.

Халқ назоратчиларини ташаббускорлар дейишганича бор. Чунки улар кўзбўямачилар, ялқовлар, юлғичларга қарши муросасиз курашчилар бўлиб, материал ва маблағдан расамади билан фойдаланишнинг ҳақиқий жонкуярларидир.

Ана шундай ташаббускор ва меҳнатсевар, изланувчан ва иродали, меҳнатга бутун қалб қўрини бағишловчилардан бири Исо Мамедовнинг ўзидир.

Унинг ҳаёт йўли оддий. Самарқанд районида туғилган. 1942 йилда педагогика техникумининг учинчи курсидан жонажон Ватан ҳимоясига отланди. Уруш ғалаба билан тугади. У фронтдан шонли Коммунистлар партиясининг аъзоси бўлиб, бир қанча медаллар билан қайтди. Дастлаб райком комсомолда ва қишлоқ Советининг раиси бўлиб ишлади. Ўз билимини муттасил ошириб борди. Партия мактабини тамомлади, райком секретари бўлди, совхоз кўп тиражли газетасига редакторлик қилди. Мана олти йилдирки, партия унга ишониб топширган вазифани муваффақиятли бажармоқда. Ана шу йиллар мобайнида Исо Мамедов ўзининг ишчанлиги, ростгўйлиги ва принципиаллиги билан халқ орасида катта обрў қозонди.

— Ҳар соҳада бўлганидек, — деб гап олади И. Мамедов, — район халқ контроли комитетининг раиси лавозимига тайинланганимда аввалига анча қийналдим. Чунки бу иш менга жуда катта масъулият юклади. Ёлғиз отнинг чанги чиқса ҳам, доғи чиқмас деган гап бор. Демак назорат ишига кенг жамоатчиликни жалб қилиш зарур эди. Шундай қилинди ҳам.

Исо Мамедов В. И. Лениннинг назоратнинг кучи оммавийликда ва ошкораликда деган доҳиёна гапини тез-тез эслайди. Амалда эса уни тўла рўёбга чиқариш учун астойдил курашмоқда.

Марҳамат қилиб, фактлар билан танишинг. Район халқ контроли комитетининг 9 аъзоси бор. Булар райком бўлим мудири К. Сон, район молия бўлими мудири М. Далиев, район касаба союзи комитетининг раиси Ғ. Кенжаев, «Правда» колхозининг аъзоси Б. Эргашева, Жума пахта тозалаш заводи ишчиси Н. Кленов, пенсионер В. М. Салаватов, район комсомол комитетининг биринчи секретари Х. Ҳазратов, ва «Пастдарғом ҳақиқати» газетаси редактори, О. Холбековлардир. Уларнинг ҳаммаси ҳам тажрибали, баобрў кишилар. Шуни айтиш кифояки, уларнинг 7 таси райком пленуми аъзоси, «Комсомол прожекторига 17 киши жалб қилинган. 7 та штатсиз бўлим бўлиб, унинг 60 га яқин штатсиз инспектори бор. 76 халқ контроли группаси ва 242 та постга 2403 киши жалб қилинган.

И Мамедов ўзи бошчилик қилаётган назоратчиларнинг катта армиясидаги ҳар бир кишини жуда яхши билади.

— Халқ мулкини қўриқлашдек муқаддас ва шарафли ишга одамларни саралаб олганмиз, — дейди И. Мамедов. — Биз халқ назоратчисининг юраги тоза, қалби пок, қўли тўғри, фикри холис одамлар бўлиш керак деб биламиз. Шунинг учун ҳам бунга халқ ҳурмати ва ишончини қозонган кишиларни танлаб олдик. Шундай қилиб, жуда тўғри йўл тутдик. Ишимизнинг муваффақиятини таъминлаётган халқ назоратчилари орасида 439 ишчи, 1522 колхозчи, 153 инженер-техник ва турли мутахассисликка эга бўлган кишилар бор. Улардан 1030 киши коммунист, 430 таси эса партиянинг резерви бўлган толмас комсомоллардир. Лекин бу ҳали гапнинг ҳаммаси эмас.

Пастдарғомда ўз ишига меҳр қўйган назоратчилар кўп. Лекин бу соҳада 75 ёшли пенсионер Велижон Салаватовнинг фаолиятини намуна қилиб кўрсатса арзийди. Ёши бир жойга бориб қолганига қарамай, у фидокор коммунист, тиним билмайди. Суяги меҳнатда қотган деб шундай одамларни аташади-да. Бу ҳурматли отахон шу кунларда ҳам район халқ контроли комитети раисининг жамоатчи ўринбосари ва меҳнаткашларнинг шикоят ва таклифларини кўриб чиқувчи бўлимнинг штатсиз мудирлиги вазифасини садоқат билан бажармоқда.

Район халқ контроли комитетининг раиси жонкуяр жамоатчи назоратчилардан Ҳафиз Ғаффоров, Наби Бердиев, Григорий Буянов, Мирза Турсунов, Майрам Раззоқова, Ўроқ Ашуров ва бошқаларнинг номини фахрланиб тилга олди.

Район халқ контроли комитетига маиший хизмат кўрсатишда баъзи камчиликларга йўл қўйилаётганлиги ҳақида сигнал тушди. 29 киши иштирокида рейд ўтказилди. Аниқланган камчиликларни тезда тугатишга доир тегишли тадбирлар белгиланди.

Ҳозир пахтакорнинг долзарб кунлари бошланди. Ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланган деҳқонгина мўл-кўл ҳосил етиштиради. Колхоз ва совхозларда меҳнат интизоми қандай? Ана шу масалани текшириш учун халқ назоратчиларининг махсус рейди ўтказилди. Райондаги Карл Маркс номли колхозда иш яхши йўлга қўйилган. 1600 колхозчининг ҳаммаси далада. 33 та ҳайдов трактори эгарланган отдай шай бўлиб турибди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жониқул Юсупов раислик қилаётган мазкур хўжаликда 1920 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 39 центнердан ҳосил етиштириш иштиёқида меҳнат қилинмоқда.

Лекин қўшни «Комсомол» колхозида аҳвол мутлақо бунинг тескариси. Бу ерда меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Бобомурод Тўхтаев бошлиқ бригада даласида текшириш ўтказилганда, 102 колхозчидан атиги 68 киши далага чиққанлиги аниқланди. Халқ назоратчилари бу ерда текшириш ўтказиб, фақат фактларни қайд қилиш билан чекланмадилар. Уйма-уй юриб, ишга чиқмаганлар билан суҳбатлашдилар, бригада далаларида мажлис ўтказиб, мавжуд камчиликларни бартараф қилиш ҳақида ўзаларининг дўстона фикр ва маслаҳатларини беришди. Ишда бурилиш ясалди. Меҳнат интизоми мустаҳкамланди.

Исо Мамедовнинг саранжом-саришта одам деганларича бор экан. Унинг қўлидаги папкада матбуотда эълон қилинган район халқ назоратчилари фаолиятига алоқадор материаллар бор. Бир дастасини бизга кўрсатди.

— Мана буниси бундан тўрт йил олдингиси, — дейди Исо Мамедов, — ўшанда район хўжалик ва ташкилотлари вагонларни бекор туриб қолгани учун 54 минг сўм жарима тўлаган экан. Биз масаланинг шу томонига алоҳида диққат-эътибор бера бошладик. Корхона, ташкилот ва хўжалик раҳбарлари билан мунтазам суҳбатлар олиб бориб, ҳисобдан адашганнинг ҳамёни зарар кўришини, пулни бекордан-бекорга кўкка совурмасликни тушунтирдик. Бу айрим раҳбарларга ўшанда ёқмаганди. Аммо бари бир кейинчалик ўзлари кечирим сўрашди. Орадан бир йил ўтди. Вагонларни маҳтал бўлиб қолиш ҳолларига чек қўйилди, давлатга бир тийин ҳам жарима тўланмади. Демак гап ишга астойдил киришишда экан.

Ҳақиқатда ҳам, Пастдарғом район халқ контроли комитети ва унинг сардори Исо Мамедов назорат ишига кенг оммани жалб қила олган, ишнинг ошкоралигига эриша олган. Улар давлат мулкига кўз олайтирувчиларга қарши тинимсиз курашмоқдалар.

Исо Мамедов бошчилик қилаётган халқ назоратчилари ўзларининг ҳалоллиги, ростгўйлиги ва камчиликларга муросасизлиги билан катта ишонч қозонмоқдалар.

А. АГИШЕВ,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг штатсиз бўлим мудири.

В. И. ЛЕНИН марказий музейининг Тошкентдаги филиали биносини қураётган бинокорлар зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Суратда: 11-баланд иморатлар қуриш трестига қарашли 69-бошқарманинг пешқадамларидан (чапда) В. Латник, Н. Тихонов, Ю. Адамов, Е. Плотников ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

Юқоридаги суратда «Малик» совхози сигир соғувчилар бригадасининг бошлиғи Дармон Чилтонов, пастдаги суратда эса, агрегатда беда пичани ғарамланмоқда.

К. Цой фотолари.

„МАЛИК“ ЧОРВАСИ

◆ ҲАР БОШ ҚОРАМОЛНИНГ ЎРТАЧА ТИРИК ВАЗНИ 610 КИЛОГРАММ. БУ — ИТТИФОҚ МИҚЁСИДА РЕКОРД ◆ БИР ОДАМ 1400 КИЛОГРАММ ГЎШТ ЕТИШТИРАДИ. ◆ АЖОЙИБ АГРЕГАТ. ◆ АШИРГУЛ 100.000 КИЛОГРАММ СУТ СОҒИБ ОЛАДИ. ◆ БЕШ КИШИ 26 МИНГТА ЖЎЖА БОҚЯПТИ ◆ БАЛИҚЧИЛИК — ЯНГИ ТАРМОҚ

«Малик» тажриба хўжалиги фақат Сирдарё области ёки республикамиздагина эмас, бутун мамлакатга машҳур. Пахтачиликни комплекс механизациялаштиришнинг байроқдори ҳам ана шу совхоз коллективидир. Хўжаликнинг асосий тармоғи — пахтачилик. Бу ерда Ленин мукофоти лауреати Жавод Кўчиев сингари машҳур механизаторлар етишиб чиққан. Коллектив етиштирилган пахта ҳосилининг қарийб 100 процентини машиналарда териб оляпти. Бу йил ҳам шундай бўлади.

«Малик» пахтаси ҳақида жуда кўп ёзилган. Биз бу гал хўжалик чорвадорларининг муваффақиятлари тўғрисида ҳикоя қилмоқчимиз:

Чорвачилик ҳам бу ерда қишлоқ хўжалигининг рентабелли соҳасига айланган. Павел Иванович Прусс ҳамда Сурмали Маҳмудов ўртоқлар бошлиқ бўрдоқичилик бригадалари чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини оширишда рекорд кўрсаткичларга эришмоқдалар. Ўртоқ Прусс бошлиқ бригада 1969 йилга 387 бош қорамол билан чиқди. Шундан 115 бошини семиртириб гўштга топширди. Ҳар бош қорамолнинг ўртача тирик вазни 600 килограммдан ошиб тушди. Бригада йиллик гўшт етиштириш ва давлатга топшириш планини апрель ойидаёқ бажариб қўйди.

Бу муваффақиятга қайси йўл билан эришилмоқда, деган савол туғилиши табиийдир. Даставвал моллар рацион асосида, зоотехника қоидаларига риоя қилинган ҳолда боқилмоқда. Бригадага 6 ойлик бузоқлар келтирилади. Бу бузоқлар 22 ой деганда семиртирилиб гўштга топширилиши керак. Боқув жараёнида қорамолларнинг ҳар бири бир кеча-кундузда ўртача 525 грамм семиртирилиши кўзда тутилган. Лекин молбоқарлар ҳар бош қорамолнинг бир сутка давомида 670-700 граммгача семиришига эришмоқдалар.

Қорамолларни семиртириб гўштга топширишда Асватдин Шамсиев, Муслитдин Тоиров, Соат Хўжақулов, Абдулла ота Суюнов, Маҳамат Курбонов каби молбоқарлар алоҳида намуна кўрсатишяпти. Улар моллардан кеча-ю кундуз кўз-қулоқ бўлиб туришади, вақтида озуқа бериб суғоришади. Молларга бир кунда 10-15 килограмм силос, 2-3 килограммдан аралаш ем, 4-5 килограммдан беда уни ва бошқа тўйимли озиқлар бериб боришади.

Шу кунларда қорамоллар асосан кўк беда билан боқилмоқда. Кўк беда КИР—1,5 агрегатида ўрилиб, бир йўла майдаланмоқда ва шу заҳотиёқ тележкаларга юклатилиб фермага жўнатилмоқда. Қорамоллар цементланган охурлардан кўк беда ейди, автопоилкалардан сув ичади. Молхоналарни тозалаш ишлари ҳам механизациялашган. Шу сабабли бригадада ҳар бир молбоқар ҳозиргача 1400 килограммдан гўшт етиштирди. Айни вақтда маҳсулотнинг таннархи ўтган йилгига қараганда бир мунча камайтирилди.

Сурмали Маҳмудов бошлиқ бригада ютуқлари кишини қувонтиради. Бу бригада ҳам 6 ойлик бузоқларни гўштга боқиш ва хўжаликка сигир етказиб беришни ташкил этган. Бригадага келтирилган ғунажинлар зооветеринария қоидасига кўра 18 ойлигида 350 килограммга етказилиши ва урчитилиши кўзда тутилган. Молбоқарлар ана шу ғунажинларни 14 ой деганда белгиланган вазнга етказиб семиртиришяпти. Ҳар йили совхозга ва республикадаги бошқа хўжаликларга 100 бошдан сигир топширишяпти.

Бу йил ҳисобидан ҳозирга қадар 60 бош сигир топширилди. «Қорачипор» зотли сигирларнинг бир қисми бошқа областларга жўнатилди.

Бригада қорамолларни бўрдоқига боқишда Бутуниттифоқ миқёсидаги рекордга эришди. Гўштга топширилган ҳар бош қорамолнинг тирик вазни ўрта ҳисобда 610 килограммни ташкил этди. Молбоқарлардан Мухтоз Бачатов, Алиқули ўғли Вали, Фаёз Пошшалиев ҳамда Закирия Ажимамбетов ўртоқларнинг фидокорона меҳнати туфайли ҳар бош қорамолнинг бир кеча-кундузда ўртача 700 грамм семириши таъминланмоқда.

Ҳар иккала бригаданинг баракали ишлари яхши самара беряпти. Совхоз гўшт топшириш йиллик планини муддатидан илгари ошириб адо этди. Ишчиларга биринчи категориядаги бир килограмм гўшт 1 сўм 90 тийинга, иккинчи категориядагиси эса 1 сўм 10 тийинга сотилмоқда. Бўрдоқичилик бригадалари ажойиб меҳнатининг шарофатидан бу!

Тажриба хўжалиги фермасида 580 бош сигир бор. Коммунист Дармон Чилтонов бошлиқ бу бригада сигир соғувчилари Бухоро область, Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг сигир соғувчиси Гулнора Ғаффорова ташаббусига қўшилиб меҳнат қилмоқдалар. Улар бу йил камида 1973 тонна сут етиштирамиз дейишяпти.

Сигир соғувчилар ўртасидаги социалистик мусобақада Аширгул Эшназарова пешқадамлик қилмоқда. У ҳозирга қадар 28 бош сигирдан 50 тоннадан ошириб сут топширди. Аширгул йил охирига қадар 100.000 килограмм серқаймоқ сут соғиб олишга аҳд қилган. Бунинг уддасидан чиқиш мақсадида сигирларни тўйимли ва ширали озуқалар билан боқаётир.

Фермада Аширгулнинг сафдошлари кўп. Галина Блябликова, Мария Нуритдинова, Елена Григорьева, Лидия Маркарова каби меҳнатсеварларнинг ҳар бири юбилей йилида 95-98 тоннадан сут соғиб олиш учун курашмоқда. Шуларнинг меҳнатига таянган сигир соғувчилар бригадасининг коллективи ҳозирги кунларда сентябрь ойининг иккинчи ярми ҳисобига сут топширишяпти.

Сигирлардан кўплаб серқаймоқ сут соғиб олишда озуқа базасининг мустаҳкамланганлиги жуда катта роль ўйнамоқда. 273 гектар майдонга силос учун экилган маккажўхори яхши парвариш қилинди ва эндиликда гектаридан 300 центнердан ошириб кўк поя массаси олинмоқда. Чорвадорлар ҳозирги кунларнинг ҳар бир дақиқасидан оқилона фойдаланиб, 1600 тонна беда пичани тайёрлаш тўғрисидаги мажбуриятларини ҳам тезроқ бажаришга ҳаракат қилмоқдалар.

Паррандачиликнинг планли ривожланаётганлигини ҳам алоҳида таъкидлашга тўғри келади. Совхоз паррандачилик фермасида 40.000 курка, товуқ ва жўжа боқилаётир.

Бу йил меҳнаткашлар дастурхонига 750 центнер парранда гўшти армуғон этилади. Шу мақсадда паррандалар кўнгилдагидек парвариш қилинмоқда. Махсус озуқа тайёрлаш цехи парранда хуш кўрган озиқни етказиб бериб турибди.

Фермада 14 минг бош курка ҳамда товуқ гўштга боқилмоқда. Парранда гўшти топшириш йиллик плани Улуғ Октябрь байрамига қадар бажарилади. Бундан ташқари Анна Шургина, Надежда Курсеитова, Собира Абдусатторова, Евдокия Кривобокова ва Тамара Гусейнова ўртоқлар 26000 та жўжани меҳр билан ўстиришяпти. Ҳа, беш киши йигирма олти мингта жўжа боқмоқда!

Паррандачилик фермаси нуқул фойда келтириб ишлаётир, парранда гўшти етиштириш ва топшириш планлари ойма-ой ошириб адо этилмоқда. Бунда ўн саккиз кишилик ферма коллективининг муносиб ҳиссаси бор.

Балиқчилик — янги тармоқ. Ўтган йил охирларида 6,8 гектар майдонда сунъий сув ҳавзаси барпо этилди. Бу билан балиқчиликни ривожлантиришга асос солинди. Совхоз иқлими, ер-сув шароитига кўникадиган «Белий амур», «Зеркалний Карп», «Толстолобик» каби балиқ зотлари келтирилди. Бу балиқлар ўрганиб қолди ва яхши ўсяпти. Бу йил аҳолига камида 100 центнер балиқ етказиб бериш учун барча имкониятлар мавжуддир.

Юксак пахта хирмонлари билан донг таратган «Малик» совхози бугунги кунда чорвачиликни ҳам рентабелли соҳага айлантирган. Ҳа, «Малик» чорваси — барака дарёси бўлиб қолди.

С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Т. МАМАНИЕЗОВ,
«Комплекс механизация учун» кўп тиражли газетасининг редактори.

КОЛХОЗ НАМУНАЛИ УСТАВИ ЛОЙИҲАСИ МУҲОКАМАДА

ҲАЁТ ТАЛАБИ

КПСС Программасида таъкидланишича, коммунизм қурилишининг энг асосий омилларидан бири бу йирик саноат билан бир қаторда тобора яшнаётган, ҳар томонлама ривожланаётган, сермаҳсул қишлоқ хўжалигини ташкил қилишдир.

Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантира борар эканмиз, иккита муҳим, бир-бирига чамбарчас боғланган вазифани ўз олдимизга асосий мақсад қилиб қўйишимиз лозим: биринчидан, халқ оммасини юқори сифатли озиқ-овқат маҳсулоти ва саноатни хом ашё билан таъминлашга эришиш бўлса, иккинчидан, совет қишлоғининг аста-секин коммунистик ижтимоий муносабатларга ўтиши билан шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутни тугатишдир.

КПСС Программасида кўрсатиб берилган бу муҳим вазифаларни узил-кесил ҳал қилишда матбуотда эълон қилинган ва умумхалқ муҳокамасига қўйилган, колхоз (қишлоқ хўжалик артели)нинг Намунали Устав лойиҳасининг роли каттадир.

Намунали Устав лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилган экан, биз қуйидаги таклиф ва мулоҳазаларни айтиб ўтмоқчимиз.

Аввало, янги Уставнинг номига тўхталганимизда, уни «Колхознинг намунали Устави» деб атаб, қавс ичидаги «Қишлоқ хўжалик артели» деган сўзларни олиб ташланса. Чунки, «колхоз» сўзи деҳқонларнинг кооператив ташкилотларини тўлиқ ифодаловчи ва ҳозирда жамоатчилик томонидан маъқулланган сўз бўлиб, «Қишлоқ хўжалик артели» сўзи бу талабга жавоб бера олмайди.

Намунали Устав лойиҳасининг 57-моддасида колхозда иқтисодий кенгаш ёки иқтисодий анализ бюроси, маданий-маиший комиссия, ўзаро ёрдам кассаси ва жамоатчилик асосларида ишлайдиган бошқа ташкилотлар тузиш мумкинлиги кўрсатилади. Шу муносабат билан социалистик жамиятимизда муҳим роль ўйновчи касаба союзларни колхозларда кенг равишда ташкил қилиб, уларнинг ишларини ривожлантириш катта аҳамиятга эга бўлур эди. (Амалда эса баъзи колхозлардагина касаба союзлар ташкил қилинган).

Касаба союз комитетлари партия ва ҳукуматнинг меҳнатни ташкил қилиши, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва меҳнат хавфсизлигини таъминлаш ҳақидаги қарор ва қонунларини, айниқса, механизаторлар ўртасида тўғри амалга оширишда колхозларга ёрдам беришлари муқаррардир. Шунинг учун Устав лойиҳасида колхозлар касаба союз ташкилотларини тузиш ҳуқуқига эга эканликларини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим.

Маълумки, кейинги йилларда Коммунистик партия ва Совет давлати қишлоқ ва посёлка Советларининг колхозларга раҳбарлик ролини янада ошириш ҳақида бир қатор тадбирий чоралар белгиладилар. Шу муносабат билан намунали Устав лойиҳасида меҳнаткашлар депутатлари район (шаҳар) Совети ижроия комитети томонидан рўйхатдан ўтказилган ҳар бир колхоз Уставининг бир нусхаси меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ (посёлка) Совети ижроия комитетларида сақланади, деб кўрсатилиши керак. Бу эса қишлоқ (посёлка) Советларининг колхоз Уставига риоя қилиш устидан назорат қилиш ишини яхшилайди.

Намунали Устав лойиҳасида «колхоз хонадони» деган тушунчани «колхозчи оиласи» деган тушунча билан алмаштирилиб, «колхоз хонадони» деган сўзлар қавс ичида кўрсатилган. Бизнингча, колхозчи оиласини «колхоз хонадони» деб юритиш мақсадга мувофиқдир, чунки бир колхоз хонадонида одатда бир неча колхозчи оиласи бўлиши мумкин. Лекин колхоз, шунингдек, давлат органлари билан ҳар бир колхоз оиласи эмас, аксинча, бир неча оилани ўз ичига олувчи бир колхоз хонадони, ўзининг хонадон бошлиғи орқали экономик, юридик ва бошқа муносабатда бўлади. Бундан ташқари томорқа ери ҳам ҳар бир колхоз оиласига эмас, колхоз хонадонига берилади.

Колхозлар ўз идора органлари томонидан бошқарилади. Улар социалистик жамиятимизнинг бир таркибий қисми бўлганлиги сабабли уларга Коммунистик партия ва Совет давлати раҳбарлик қиладилар. Шу сабабли лойиҳада колхозларга партия ва давлат раҳбарлигини таъкидлаб ўтиш мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Намунали Устав лойиҳасининг колхозда аъзолик, колхоз аъзоларининг ҳуқуқлари ва бурчлари ёритилган II бўлимида, уларнинг меҳнат қилиш, меҳнатга яраша ҳақ олиш, колхоз ишларини бошқаришда иштирок этиш, томорқа ерлардан фойдаланиш, социал таъминот олиш ва шу каби ҳуқуқлар кўрсатилган бўлсада лекин колхозчиларга бериладиган дам олиш ҳуқуқи кўрсатилмаган. Колхоз аъзоларига бериладиган отпускалар ҳақида 25-моддада қисман айтиб ўтилган бўлса-да, бу дам олиш ҳуқуқини тўлиқ ёрита олмайди, дам олиш ҳуқуқи ҳақида колхоз аъзоларининг ҳуқуқлари таъкидлаб ўтилган бўлимда кўрсатилиши бундай ҳуқуқнинг муҳимлигини, уни реал амалга ошириш лозимлигини билдирар эди.

Янги намунали Устав лойиҳаси 1935 йилда қабул қилинган намунали Уставдан фарқли ўлароқ меҳнат интизомини ёки колхоз Уставини бузганлиги учун айбдор шахсларга нисбатан бериладиган жазо чоралари орасида колхозчилар томонидан иш-топшириқлар сифатсиз бажарилганда бу сифатсиз ишни қайтадан бажаришга мажбур этиб, унга ҳақ тўламаслик жазоси кўрсатилмаган. Бундай тадбирни белгилаш сўзсиз иш сифатини яхшилашга ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга олиб келади. Чунки ўзи йўл қўйган хатони тезликда колхоз аъзосининг ўзи томонидан бартараф этиш мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Лойиҳада айтилишича (48-модда) колхоз аъзоларининг умумий йиғилишини чақириш қийин бўлган колхозларда умумий йиғилишга тааллуқли масалаларни ҳал қилиш учун вакилларнинг йиғилишлари чақирилиши мумкин. Демак, бундай колхозларда энг олий идора органи, колхоз аъзоларининг умумий йиғилиши бўлмай, балки вакиллар йиғилиши бўлиши керак. Бизнингча, бу колхоз демократиясини бир оз бўлса-да чеклаб қўйса керак. Чунки бундай категориядаги колхозларга кўп хўжаликлар кириши ва уларда колхоз аъзоларининг умумий йиғилиши ўрнини вакиллар йиғилиши эгаллаши мумкин. Бундай колхозларда колхоз аъзоларининг умумий йиғилиши билан бир қаторда вакиллар йиғилиши мавжуд бўлиши ва умумий йиғилишни тез-тез чақиришга имконият бўлмаганда вакиллар йиғилиши чақириш, бу вакиллар йиғилиши муҳим масалаларга оид қарорлар умумий йиғилиш томонидан тасдиқланиши мақсадга мувофиқ бўлур эди.

1969 йил ноябрь ойида бўладиган колхозчиларнинг III Бутуниттифоқ съезди томонидан қабул қилинган колхознинг намунали Устави колхоз ҳаётида катта бурилиш ясайди ва колхоз экономикасини мустаҳкамлаб, колхоз аъзоларининг турмуш даражасини янада кўтаришга асос бўлади, деб ишонамиз.

А. ҚОСИМОВ,
ТошДУ юридик факультетининг катта ўқитувчиси, юридик фанлар кандидати.

ТАРБИЯ МАВЗУИДА

«ЖОДУ» ТОПАРМИШ...

ДИН — ХАЛҚ УЧУН АФЮН
К. Маркс.

Зиёдулла «бахши»нинг довруғи чор тарафга тарқалиб кетди. Унинг «дами ўткирлиги» ҳақидаги ривоятлар аҳоли ўртасида кундан-кунга ортиб бораверди. Дин исканжасидан ҳали ҳам қутила олмаган айрим кишилар «бахши»нинг ҳовлисини кечаю-кундуз тинчитмайдиган бўлишди. Содда кишилар «даволангани» Тожикистон, Туркманистон ва Сурхондарё областининг айрим бурчакларидан кела бошладилар. Зиёдулла «бахши»нинг ошиғи олчи бўлиб кетди. Уйидаги хоналардан бирини келувчилар учун махсус ажратиб қўйди.

У одамларни «жодунгни топдим» деб, боласиз аёлларни эса «дуо ўқиб даволадим» деб алдаб, пулларини шилиб ола бошлади. Пулдор Зиёдулла «бахши» пиёда юришни ҳам тарк этди. Узоқ қишлоқлардан келган «ихлосмандлар» уни ялиниб-ёлбориб таксида олиб кетишар эдилар.

Зиёдулла «бахши» тузоғига илинганларнинг айримлари билан танишинг. Термиз шаҳрида яшовчи Қодир Нурбоев хотинининг «жодусини топгани учун» минг сўм пулни «бахши»га нақд санаб берган. Саҳийлиги тутиб кетган шекилли, яна 2 қўй, чойнак, коса, 15 метр сурп ҳам ҳадя қилган. Амин Муродов эса «жодусини топгани» учун 1875 сўм пул, 2 қўй берган. «Бахши» Парда Норбоевдан 750 сўм пул, 2 қўй ва яна қанчадан-қанча буюмлар олган.

Хуллас, Зиёдулла «бахши» қисқа вақт ичида 27 кишини «даволадим» деган баҳона билан 17547 сўмни шилиб олган. Лақма кишилардан 44 қўй, 20 та чойнак, 20 та коса, 760 метр сурп, 11 метр бахмал, 6 чопон, 9 кўйлак, 4 дўппи ва бошқа нарсалар олган.

Зиёдулла «бахши»га ҳамтовоқлар ҳам топилди. Термиз районидаги «Намуна» колхозида яшовчи «Марат полчи» деб ном чиқарган Ҳайдарова Марат кампир «бахши»га ҳар доим зимдан қўмак бериб келган. У «фол» очган киши бўлиб, «сенга жоду тушибди, буни фақат сариосиёлик Зиёдулла бахши топа олади», — деб беморларни юбориб турди. Тушган пул эса икки ўртада арра қилинган.

Яқинда бу икки қаллоб жиноят устида қўлга тушди. Уларнинг қора қилмишлари халойиққа ошкора қилинганда, «пирим» деб ихлос қўйиб юрганларнинг ҳаммаси ҳайратдан ёқа ушлаб қолдилар.

Текширишлар натижасида Зиёдулла «бахши» илгари ҳам «жоду топар»лиги учун 3 йилга озодликдан маҳрум қилинган экан. Қамоқ жазосини ўтаб келгандан кейин яшаш жойини ўзгартириб, Сариосиёга келибди-да, аввалги «касб»ини яна давом эттиравериб. Қаранг, ўрганган кўнгил ўртанса қўймас деб шуни айтадилар-да!

Икки фирибгарнинг фош этилиши дин ҳамиша меҳнаткашларни алдаш воситаси эканини яна бир карра исботлади.

Х. ИСКАНДАРОВ,
Сурхондарё области.

ФАРЗАНДИНГИЗ МАКТАБГА БОРАДИ...

ШИФОКОР МИНБАРИ

Уч кундан сўнг янги ўқув йили бошланади. Болалар соғиниб қолган мактаблари, парталари сари ошиқсалар, ота-оналар эса ўз фарзандларининг яхши ўқиши, соғлом ва ҳушчақчақ ўсиши учун нималар қилиш кераклиги ҳақида ўйлайдилар.

Биз қуйида ота-оналарга маслаҳат тариқасида ёзилган шифокор мақоласини эълон қилаётирмиз.

Боланинг яхши ўқиши ва соғлом ўсишида ота-она ва оила, шубҳасиз, катта роль ўйнайди. Энг аввало, болага тўғри режим шароитини яратиб бериш зарур. Ўқувчи ҳар куни бир вақтда ётиб, бир вақтда туришга одатланиши керак. Маълум вақтда овқатланиб, маълум вақтда ўйнаб, дарс тайёрлаб, дам олиш ҳам муҳимдир.

Эрталаб ўқувчи ўз ўрнини, албатта, ўзи йиғиштириши лозим. Эрталабки гимнастикадан сўнг яхшилаб ювиниш, баданни ҳўл сочиқ билан артиш тавсия этилади. Ана шундан кейин нонуштага ўтириш керак. Нонуштада бола бир кунлик таом нормасининг чорак қисмини истеъмол қилгани маъқул. Болани зинҳор овқатлантирмасдан мактабга юбормаслик керак, акс ҳолда у нимжон бўлиб ўсади. Ўқувчи мактабга дарс бошланишидан 10-15 минут илгари етиб бориши керак. Шошиш — бола асабларини аста-секин издан чиқара бошлайди.

Баъзи ота-оналар болалари мактабдан қайтиши биланоқ дарров дарсингни тайёрла, деб тиқилинч қилишади. Бу — мутлақо нотўғри. Мактабдан қайтиб келгач, бола овқатланиши ва бир-бир ярим соат давомида ухлаб олиши керак. Айниқса, биринчи синф ўқувчисига бундай ором жуда ҳам зарур. Уйқудан кейин соф ҳавода дам олиш тавсия этилади. Фақат шундан кейингина уй вазифаларини тайёрлашга ўтириш мумкин.

Бола дарс тайёрлайдиган хонани доимо тоза тутиш, уни тез-тез шамоллатиб туриш лозим. Кислород ёш бола организмидаги бутун аъзолар ва тўқималарга ва айниқса мия тўқималарига жуда-жуда зарур. Болалар ётадиган, дарс тайёрлайдиган хонада мутлақо чекмаслик керак.

Ўқувчи дарс тайёрлаётганда теварак-атроф тинч бўлсин. Шовқин солиб гапириш, радио ва телевизор қўйиш бола диққатини бўлади ва дарсни пухта ўзлаштириш қобилиятини сусайтиради.

Болага биринчи синфга борган куниданоқ ўзига лойиқ стул ва стол олиб бериш зарур. Стул кичкиналик қилса, унинг тагига бирон нарса жойлаштириш ва оёқ остига ҳам кичик таянч стулча қўйиш фойдалидир. Дарс тайёрлаётган пайтда боланинг тўғри ўтиришига, елкаларини баравар тутишига алоҳида диққат билан қаранг. Шундай қилинмаса, боланинг кўзи ожизлашади, гавдаси букчайиброқ қолади.

Боланинг столга қаттиқ энгашиб олиши ва китобни кўзига жуда яқин келтириб ўқишига йўл қўймаng. Китобни кўздан 30-35 сантиметр нарида тутиб ўқиш керак. Ётиб ўқишни мутлақо манъ қилиш зарур. Чунки ётиб ўқилганда кўз томирларидаги қон айланиш маромини бузилади. Дарс тайёрлаётган болага қуёш ёки чироқ нури чап томондан тушиши керак.

Ўқувчилар соат 9-10 бўлганда ётишлари зарур. Овқатланиш уйқудан камида бир-бир ярим соат аввал тавсия этилади. Ҳар бир болани ётиш олдидан ўз кийимлари, пойафзали, китоб-дафтарларини тозалаб, саранжомлаб қўйишга ўргатинг. Ётиш олдидан тиш ва оёқни тозалаб ювиш ҳамда енгилгина чўмилиб олиш фойдалидир. Бола бошида шунга кўниктира борилса, тезда бу одат тусига кириб кетади.

Энди телевизор ҳақида уч-тўрт оғиз сўз. Болалар ҳафтада 2-3 марта ўқувчилар учун мўлжалланган программаларнигина кўришлари мумкин. Телевизор кўраётганда хонада хиралроқ чироқ ёқиб қўйиш керак. Экрандан камида 2 метр узоқда ўтириш зарур, лекин бу масофа 3-4 метрдан ошиб кетмаслиги лозим.

Ўқувчилар уй-рўзғор ишларига қарашишлари мумкинми? Ҳа, албатта. Ҳар бир бола оила учун зарур бўлган майда-чуйдаларни магазинлардан олиб келиши, хонани йиғиштириши, идиш-товоқни ювиши, дастурхон тузаши, гул ва экинларни парвариш қилиши ва ҳоказоларни бажариши керак. Ўн тўрт ёшдан кейин эса ҳар қандай рўзғор юмушларини бемалол қилавериши мумкин.

Бу, баъзи кишилар ўйлагандек, ўқишга ҳалақит бермайди, қайтага болада меҳнатга муҳаббат, интизомлилик, қатъият туйғуларини тарбиялайди. Энг муҳими шундаки, жисмоний меҳнат бола организмини мустаҳкамлайди.

Н. А. КРАВЧЕНКО,
Республика санитария маорифи уйининг врачи.

САНЪАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

АНДИЖОНДА ШОДИЁНА

Республикамизнинг энг кекса ўчоқларидан бири, Ҳамза асос солган Охунбобоев номли Андижон область ўзбек давлат музикали драма ва комедия театри ижодий коллективи икки катта сана — доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги ҳамда театрнинг ярим асрлик тўйига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Театр коллективи янги юбилей программаси тузиб, область, шаҳар ва район меҳнаткашлари ҳузурида концерт, томошалар кўрсатишмоқда.

Шундай ижодий ҳисобот учрашувлари Балиқчи районидаги Охунбобоев номли колхознинг дала шийпонида бўлиб ўтди. Бу учрашувда театрнинг ветеран санъаткорларидан СССР халқ артисткаси Лутфихоним Саримсоқова, Ўзбекистон ССР халқ артистлари С. Хўжаев, М. Юнусов, К. Хонкелдиев, шу театрда илгари режиссёр бўлиб ишлаган кекса санъаткор Тожи-зода ва бошқаларни пахтакорлар илиқ кутиб олишди. Театрнинг директори Саид Раҳимов қўш юбилейга тайёргарлик ишлари ҳамда коллективнинг янги режалари ҳақида гапириб берди. Шундан сўнг катта программада томоша кўрсатилди.

ЛЕНИНГА БАҒИШЛАБ...

Тошкентдаги Санъат саройида доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишланган қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Улкан санъат даргоҳининг фойеларида доҳий ҳаётидан ҳикоя қилувчи фотокўргазма, турли стендлар ташкил этилди. В. И. Лениннинг санъат ҳақидаги фикрлари алоҳида лавҳаларга чиройли қилиб ёзиб қўйилди.

Булардан ташқари саройнинг кино залида доҳийга, шонли партиямизга ва революция қаҳрамонларига бағишланган фильмлар намойиш этилмоқда.

Н. ИНОҚОВ.

ЯНГИ ҚЎШИҚЛАР

КУЙЛА, ТОР

Куйла тор сокин, сарин
Еллар куйига жўр бўлиб,
Ёд этармен гул юзимни
Торларингга термулиб.

Мунча куйни қайдин олдинг,
Айт сенга дил уландими,
Соғинганда сайрар тилим,
Ёру жондин ўргилиб.

Соғиниш куйимни ул
Тинглаганда созимдан,
Эшигимда кўрингайми
Бир юриб ва бир кулиб.

Куйла тор сокин, сарин
Еллар куйига жўр бўлиб.
Ёд этармен гул юзимни,
Торларингга термулиб.

САМАРҚАНД

Келинг дўстлар куйлашайлик Самарқандни, сафар айлаб,
Ул қадимий кўча кўю гузарларни, назар айлаб.

Боғу-роғи дилкушодир, кечин юрсанг адо бўлмас,
Сайр этайлик салқин сафо тунларини саҳар айлаб.

Зарафшоннинг зулфи Дарғом, Сиёб эрса зар кокили
Бу азиз эл хоку покин қучар гулгун самар айлаб.

Регистону Шоҳизинда нақшлари эл ганжидир,
Афросиёб, расадхона келинг дейди гузар айлаб.

Асрлардан салом йўллар бу азим кент фарзандлари
Дил меҳрини қасрларга мангу сўнмас гуҳар айлаб.

Ҳар кўча боғ яхлит чаман, ул қўли гул аҳли шаҳар
Фидо этгай унга меҳрин қуёш айлаб, қамар айлаб.

Гул шаҳарда булбул бўлиб иқболига куйлар тўқиб,
Юргинг келур сайру гаштин ёру дўстга хабар айлаб.

НАЗАРМАТ.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ»

Журналнинг август сони босмадан чиқди. Журналнинг «Ленин лекторийси» бўлимида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбоновнинг «Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси социалистик миллатларнинг янада ривожланишида муҳим омил», Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари М. Мусахоновнинг «Ўзбекистоннинг социалистик мамлакатлар ва ривожланаётган мамлакатлар билан иқтисодий алоқалари — интернационализмнинг конкрет ифодаси», тарих фанлари доктори А. Володазский ва Тошкент Медицина институти КПСС тарихи кафедрасининг ўқитувчиси Т. Ермолаеваларнинг «В. И. Ленин демократик централизм тўғрисида» сарлавҳали мақолалари ёритилган.

«Деҳқонлар учун коммунизм мактаби» деган рубрика остида Жиззах районидаги «Москва» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳ. Носировнинг «Устав лойиҳасини якдиллик билан маъқуллаймиз», иқтисод фанлари кандидатлари И. Галеев, Р. Ражабов, А. Юсуповларнинг «Колхоз тузумининг буюк кучи» сарлавҳали мақолалари босилган.

Журналнинг «Идеология иши ва турмуш», «Партия турмуши», «Халқаро темада», «Танқид ва библиография» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар берилган.

Турли мамлакатларда

Суратларда: 1. Дунай бўйидаги Темир Дарвозалар районида Румыния Югославия билан ҳамкорликда гидроэнергетика ва навигация иншоотлари қурмоқдалар. 2. Мотра кўмирчилик районидаги (Румыния) «Леурда» шахтасининг кончилари ишдан сўнг.

Аджерпресс — ТАСС фотолари.

ПРАГАДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ПРАГА, 25 август. (ТАСС). Бугун Чехия Социалистик Республикаси ички ишлар министри Й. Грессер социалистик мамлакатларнинг Прагадаги журналистлари учун уюштирилган матбуот конференциясида нутқ сўзлади. У 19-21 август кунлари Прага, Брно ва республиканинг бошқа шаҳарларида бўлиб ўтган воқеалар тўғрисида, контрреволюциячи кучларнинг ЧССРдаги социалистик тузумга қарши ошкора чиқишга синчиклаб тайёрланганликлари ҳақида гапириб берди.

Ўнг оппортунистик, антисоциалистик ва террорчи унсурлар, деди министр, ошкора ва пинҳона методларни қўллаб, апрель ойидан сўнг актив тайёрлана бошладилар. Улар ҳамма воситалардан: партиянинг янги раҳбарлигига қарши қаратилган варақалар, шиорлардан фойдаландилар, социалистик мамлакатларга, даставвал Совет Иттифоқига қарши нафрат туйғусини авж олдирдилар.

Й. Грессер таъкидлаб айтдики, 19-21 август кунлари бўлиб ўтган воқеалар чоғида анчагина киши азият чекди. Азият чеккан кишиларнинг кўпчилиги тартибни сақлаш кучларига мансуб эди. У айтдики, республика жамоат хавфсизлиги ходимларидан 300 дан ортиқ киши, халқ милицияси отрядлари, қўшин бўлинмалари ва ўт ўчириш командаларининг 80 дан ортиқ вакили енгил ва оғир жароҳатланди. Тартибсизликларнинг ташкилотчилари ва қатнашувчиларидан 41 киши ярадор бўлди ва 5 киши ўлдирилди.

Й. Грессер айтдики, Чехия Социалистик Республикаси территориясида контрреволюцион ҳаракатларда қатнашганликлари учун 1734 киши қўлга олинди. Улар орасида ажнабийлардан 62 киши, шу жумладан АҚШ гражданларидан 14 киши, Германия Федератив Республикаси гражданларидан 8 киши, Франция гражданларидан 8 киши, Югославиядан 5 киши, тўрт инглиз ва тўрт итальян бор. Қўлга олинган ажнабийлар орасида 34 киши журналист. Министр уқтириб айтдики, Прагадаги тартибсизликларнинг ташкилотчилари дипломатик корпус номерлари ва ажнабий давлатларнинг номерлари бўлган баъзи автомобиллардан фойдаланганлар.

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК МИТИНГИ

ХЕЛЬСИНКИ, 26 август. ТАСС мухбири В. Лескинен хабар беради:

Кеча Хельсинкидаги Хаканиементори майдонига 4 мингдан ошиқ киши келди. Бу ерда Вьетнам халқининг қаҳрамонона кураши билан бирдамлик митинги бўлиб ўтди. Ёшлар ва студентларнинг Вьетнам билан бирдамликка бағишланиб бу ерда ўтказилаётган учрашувининг делегатлари ҳамда фин меҳнаткашлари митингда иштирок этдилар. Ҳамма ерда фин тилида ва бошқа тилларда: «Яшасин Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти», «Вьетнам — вьетнамликларники!», «Америка империализмини тор-мор келтирамиз!» деб ёзилган плакатлар ва шиорларни кўриш мумкин. Вьетнам Демократик Республикаси билан Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг қизил байроқлари ҳилпираб турибди.

Финляндия металлчилари касаба союзи раисининг ўринбосари Эдвин Салонен митингни очди. У Финляндия касаба союзлари Вьетнамдаги бомбардимонлар ва уруш ҳаракатлари тўхтатилишини ва Вьетнамдан барча қўшинлар тўла олиб чиқиб кетилишини доимо талаб қилиб келмоқдалар, деди.

«Биз Вьетнам халқига тўла-тўкис хайрихоҳмиз, — деди Э. Салонен. — Аммо биргина бунинг ўзи етарли эмас. Биз босқинчиларга қарши одилона кураш олиб бораётган Вьетнам халқини химоя қилиш учун курашни кучайтирмоғимиз лозим».

Жанубий Вьетнам ёшлари ва студентлари делегациясининг раҳбари Чан Ван Ан Вьетнам ёшларининг ўз ватани озодлиги ва мустақиллиги учун кураши тўғрисида гапириб берди. «Шунга ишончимиз комилки, — деб таъкидлади у, — бутун дунё ёшларининг, шу жумладан Финляндия ёшларининг бирлашган куч-ғайратлари Вьетнам халқи миллий озодлик ва мустақиллик учун олиб борган кураши батамом ғалаба қозонишига ёрдам беради».

Совет ёшлари делегациясининг бошлиғи, СССР ёшлар ташкилотлари комитетининг раиси Г. И. Янаевга сўз берилади. «Бугун биз шуни комил ишонч билан айтишимиз мумкинки, — деди у, — ёшлар ва студентларнинг Вьетнам халқи ғалабаси учун бошланган умумжаҳон ҳаракат — кампанияси катта муваффақиятга эришди. Бу кампания неча юзлаб турли ёшлар ва студентлар ташкилотларини Вьетнамни қўллаб-қувватлаш учун курашга сафарбар эта олди».

Митинг қатнашчилари ВДР президенти Хо Ши Мин, Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти марказий комитети президиумининг раиси Нгуен Хиу Тхо ҳамда Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг раиси Хюин Тан Фат номига табрик телеграммалари йўлладилар.

СЛОВАКИЯ ҲУКУМАТИНИНГ МАЖЛИСИ

ПРАГА, 26 август. (ТАСС). Кеча Братиславада Словакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг мажлиси бўлиб ўтди, деб хабар беради ЧТК агентлиги. Ҳукумат сўнгги вақтларда Словакия шаҳар ва қишлоқларида жамоат тартиби айтарли бузилганлигини таъкидлади. Ҳукумат қўпорувчи унсурларнинг кирдикорларини қатъий барбод этган давлат бошқармаси органларининг, хавфсизлик органларининг, халқ милицияси ва армиясининг изчил хатти-ҳаракатларига юксак баҳо берди. Ҳукумат ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар ва ёшларнинг катта кўпчилиги гражданларнинг кундалик меҳнати ва тинч ҳаётини бузмоқчи бўлиб қилинган уринишларга ўзининг онглилиги ва идроклилиги билан тўсқинлик қилганлигини уқтириб ўтди.

В. ГИРИНИНГ НУТҚИ

ДЕҲЛИ, 25 август (ТАСС). Ҳиндистоннинг янги президенти В. Гири Деҳлида парламент мажлисида қасамёд қилиш маросимида сўзлаган нутқида демократик асосларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш ҳамда мамлакат экономикасини юксалтириш зарур эканлигини таъкидлади. Ҳиндистон мустақилликка эришган пайтдан буён, деди президент, Ҳиндистон халқи олдида турган энг муҳим вазифа аввалгидек ҳозирда ҳам жамиятни тубдан қайта қуришдан иборат бўлиб қолмоқда. «Биз, — деб уқтириб ўтди у, — сиёсий ҳукмронлик кишанларини парчалаб ташладик, эндиликда биз иқтисодий соҳада ҳам мустақилликка эришишни таъминлаш масаласини ҳал этишга интилмоқдамиз».

Гири сўнгра қуйидагиларни айтди: «Ривожланиб бораётган мамлакатларда аҳоли сонининг тез ортаётганлиги натижасида қашшоқлик ва ишсизликни бартараф қилиш проблемалари тобора актуал проблемалар бўлиб қолмоқда. Экономиканинг юксалиши аҳоли сонининг ўсишидан кейинда қолмоқда. Ана шу буюк вазифаларни қисқа вақт ичида ҳал этиш мумкин эмас, албатта».

В. Гири ташқи сиёсат масалаларига тўхталиб бундай деди: Биз барча мамлакатларнинг ҳукуматлари ва халқлари билан дўстликни қўллаб-қувватлаймиз ва ҳеч кимга нисбатан ёмон ниятда эмасмиз. Биз тинчлик ва тинч тараққиётга ишонамиз. Ҳар бир кишининг нуқтаи назарини чидам билан англаш қобилияти бизнинг традициямиздир. Жаҳон халқлари куч ишлатиш йўлига ўтмай, можароларни ҳал этиш йўлларини қидириб топишлари керак. «Яхши ниятдаги барча кишиларнинг вазифаси, — деб уқтириб ўтди у, — ихтилофларни дўстлик ва ҳамжиҳатлик асосида тинч воситалар билан ҳал этиш учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўришдан иборат».

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

ХАНОЙ, 25 август. (ТАСС). Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари Америка — Сайгон қўшинларига қарши муваффақиятли жанг ҳаракатларини давом эттирмоқдалар.

Озодлик матбуот агентлиги хабар беради: ватанпарварлар 4 июлдан 16 августгача Тхиатхиен вилоятининг ғарбий қисмида душманнинг 2.000 га яқин солдатини сафдан чиқардилар, 26 танк ва 59 самолётини яксон қилдилар.

Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучларининг бўлинмалари 17 августда Зялай вилоятидаги 19-йўлда пистирма қуриб Американинг 32 ҳарбий машинасини яксон қилдилар, душманнинг неча ўнлаб солдатини сафдан чиқардилар.

БОШ МИНИСТР ЭЪТИМОДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

КОБУЛ, 26 август. (ТАСС). Миллий байрам — Афғонистон мустақиллиги куни муносабати билан Бош министр Нураҳмад Эътимоди радио орқали нутқ сўзлади. У афғон ҳукумати мамлакатни иқтисодий ривожлантириш ва халқнинг турмуш даражасини юксалтиришга асосий эътибор бераётганлигини айтди. Бош министр ҳукумат мамлакатни ривожлантириш лойиҳаларини бажараётганда дуч келган қийинчиликларга тўхталиб ўтди.

У Афғонистоннинг ташқи сиёсатига тўхталиб, афғон ҳукумати аввалгидек бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган бетарафлик ва халқлар дўстлиги сиёсатини ўтказиб келаётганлигини таъкидлади.

Магомет ХУБИЕВ,

(Қорачой-Черкасс АССР).

МИНИАТЮРАЛАР

ОВУЛНИ КИМ ЯХШИ БИЛАДИ

— Закария анчадан бери овул Советининг раиси бўлиб ишлайди, овулни эса беш қўлдай билади, — дея гапиришарди қариялар.

— Овулни электр монтёр Сейпулдан яхши биладиган одам йўқ, — деб эътироз билдирди Алан.

— Қаёқда? Ароқдан бошқа нарса уни қизиқтирмайди-ку!

— Ҳамма гап шунда-да, овулда у кириб ичкилик ичмаган бирорта ҳам хонадон қолмаган.

КИМ АЙБДОР?

Каримахон узатилиб тушгандан кейин орадан бир оз вақт ўтгач қайнона-қайнотасига келини кам сарпо берганидан таъна қилишиб, кун беришмаётганмиш деган гап овулнинг оғзига тушди.

— Аксинча, келин қайнона билан қайнотасини хўрлаётганмиш, — деди Алан.

— Нимага шундай деб ўйлайсан?

— Ахир Каримахоннинг ўзи ҳаммага эшиттириб: «уруғ-аймоқларининг барчасига ҳам совға салом улашдим, қайнонам билан қайнотам бўлса мендан яна қандайдир иззат эҳтиром кутишяпти» деб бирнеча бор айтибди-ку.

КИМГА НИМА ЯРАШАДИ

Алан оқ костюм-шим кийиб кутубхонага борарди. Йўлда уни Дадик исвогар учратди.

— Э ҳа, ассалом алайкўм, азизим Алан! Сени кўришдан ғоятда мамнунман, лекин буғдой мағиз юзингга оқ костюмшиминг ярашмабди.

— Ҳечқиси йўқ, бизга бўлаверади, — дея жавоб берди Алан. Юзинг оқ бўлса ҳам сенга ичи қоралик ярашар экан.

ГАП УНДА ЭМАС

— Кимнинг қанақа ёзишини энди тушунгандирсан? — деди Хонай ичи қоралик билан. Канаматнинг ҳикояларини газета танқид қилди, меники эса танқид қилинмади, демак мен яхши ёзар эканманми?

— Гап унда эмас, — деб эътироз билдирди Алан. Канаматнинг ҳикояларини шунчаки хотирага олиб қўйишаётгандир.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи республиканинг деярли ҳамма районларида ҳавонинг бир оз булутли келиши, ёғингарчиликнинг бўлмаслиги кутилади. Фақат тоғлиқ жойларда ҳаво ўзгариб туради ва момақалдироқ бўлиши эҳтимоли бор. Шарқдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат 32-37 даража бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради. Ёғингарчилик бўлмайди. Шарқдан кучсиз шамол эсиб, кундузи 31-36, кечаси 14-16 даража иссиқ бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Ўзбекистон театрларининг отахони — Ҳамза номли академик драма театри яқинда ўзининг янги — эллик биринчи мавсумини бошлади. Театрнинг ижодий коллективи шоир ва драматург М. Шайхзоданинг «Мирзо Улуғбек» номли тарихий трагедиясининг янгитдан саҳналаштирилган вариантини томошабинларга кўрсатди. Асарни режиссёрлар — Ўзбекистон халқ артисти Ш. Қаюмов ва Н. Отабоевлар постановка қилган. Рассом республика халқ артисти В. А. Рифтин. Бош ролларни театрнинг етакчи артистлари бажардилар. Рассом Н. Меламед шу спектаклни томоша қилиб, асосий қаҳрамонлар қиёфасини чизиб келди. Шулардан бирнечасини эътиборингизга ҳавола қиламиз: 1. Мирзо Улуғбек — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Т. Азизов. 2. Феруза — республикада хизмат кўрсатган артистка Р. Иброҳимова. 3. Отамурод — республика халқ артисти С. Табибуллаев. 4. Саид Обид — республика халқ артисти М. Умархўжаев. 5. Абдуллатиф — артист П. Саидқосимов.

СПОРТ. ТОШКЕНТЛИКЛАР ЧОРАК ФИНАЛДА

Енгил атлетика бўйича мамлакатимизнинг 29 шаҳрида СССР кубоги — «Известия» газетаси совриниси учун ўтказилаётган мусобақалар қизғин давом этмоқда. Ўтган куни марказий «Пахтакор» стадионида Ленинград, Андижон, Самарқанд, Фарғона, Чирчиқ ва Тошкент шаҳарларининг аёл командалари ўртасида биринчи босқич мусобақалари бўлди. Чорак финалга чиқиш учун олиб борилган бу курашда тошкентлик спортчилар бирмунча устунликка эришдилар. Енгил атлетикачиларимиз 58 очко тўплаб биринчиликни қўлга киритишди ва Челябинск шаҳрида ўтказиладиган чорак финал мусобақаларида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар. Иккинчи ўринни олган ленинградлик меҳмонлар эса чорак финал мусобақаларини Свердловскда давом эттирадилар. Чирчиқ шаҳри командаси учинчи ўринни олишга муваффақ бўлди.

Кеча, биринчи босқич мусобақаларининг охирги кунида эрлар командаси ўзаро куч синашдилар.

П. КОНОВАЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ. БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — Кўрсатувлар программаси, 18.35 — Пионер ёзи хотиралари.

Рус тилида: 19.00 — Теледангиликлар, 19.15 — Бир йилнинг тўққиз куни (бадиий фильм), 21.00 — Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 21.05 — Теледангиликлар, 21.20 — Қишлоқ жамоли, 21.40 — Гулдаста (концерт), 22.20 — М. Шайхзода. Ёзувчининг адабий портрети.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Дўстлик экрани

Рус тилида: 18.00 — Теледангиликлар, 18.10 — Қувасой цементчилари меҳнат вахтасида, 18.30 — Ён қўшни — жон қўшни, 18.50 — Киноэшиттириш.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

«ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Заҳарланишнинг олдини олиш (кинофильм).

Рус тилида: 20.20 — Қизча ва денгиз (ҳужжатли фильм), 20.30 — Ленинград балети, 21.25 — Иван Рибаков (бадиий фильм).

3-ЯНГИЕР ҚИШЛОҚ ПРОФТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 17 ва ундан катта ёшдаги камида 7 синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизларни

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қўриқ ерда ишлаш учун қуйидаги касбдаги мутахассисларни тайёрлаб чиқаради: бульдозерчи, шофёр (слесарлик касби билан), кенг профилдаги тракторчи, экскаватор машинисти, қишлоқ электромонтёри, мелиорация ва ирригация ишлари механизатори.

Ўқиш муддати — 1 йилдан 2 йилгача. Ўқишга имтиҳонсиз қабул қилинади. Билим юртида ўқиш даври меҳнат стажига қўшилади. Кирувчилар паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисида ҳужжатлар, турар жойидан справка, тўртта фотосурат (3х4) топширадилар.

Қабул қилинганлар ётоқхона, стипендия, кийим бош, кунига уч марта иссиқ-овқат билан таъминланадилар.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Янгиер шаҳар, «Дружба» совхози.

186-КЕЛЕС ҚИШЛОҚ ПРОФТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ қуйидаги касбларга ўргатиш учун 1969—1970 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҳаваскор шофёр квалификацияси билан кенг профилдаги тракторчи-машинист (ўқиш муддати 2 йил), 3-класс тракторчи, қишлоқ электромонтёри, дурадгор-столяр, совхозлар бухгалтери, қишлоқ хўжалик экинларини суғорувчи уста, трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари ремонти бўйича слесарь, ошпаз, сотувчи (ҳаммасида ўқиш муддати — 1 йил).

2 йиллик ўқишга 15 ёшдан кичик бўлмаган 1 йиллик ўқишга 16 ёшдан кичик бўлмаган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Бухгалтерлик курсига ўрта маълумотли йигит ва қизлар колхоз ва совхозлар йўлланмаси бўйича қабул қилинади.

Ўқишга кирганлар кунига уч марта иссиқ овқат, кийим-бош, стипендия ва ётоқхона билан таъминланади.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Билим юрти 3 класс шофёрлари тайёрлайдиган пуллик курс очган (ДОСААФга қарашли) ва кечки ўрта мактаб мавжуд.

Паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, маълумоти ҳақида ҳужжат, турар жойидан, оила аҳволи тўғрисида справкалар топширилади.

Мурожаат учун адрес: Чимкент область, Келес район («Тошкент —Абай, «Абай — Чиноз» автобусларининг «Қизил Аскар» бекати).

ТРАНСПОРТ БОШҚАРМАСИНИНГ АВТОТРАНСПОРТ КОНТОРАСИГА

1, 2, 3 класс шофёрлари, ҳамма разряддаги автослесарлар (меҳнат ҳақи ишбай асосида)

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона ва прописка билан, оилалилар ётоқхонада оилаларининг сонига қараб хоналар билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Строительная кўчаси (12-автобуснинг «Уй қурилиш комбинати» бекатигача борилади).

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИ ТЎПЛАМЛАРИГА ЁЗИЛИНГ

«МЕХАНИЗАЦИЯ ХЛОПКОВОДСТВА»

(рус тилида)

Бир йилда 12 марта чиқади.
Обуна ҳақи — йилига 3 сўм 60 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда илмий-тадқиқот, конструкторлик ташкилотлари ва корхоналарининг пахтачиликни комплекс механизациялаш бўйича янги техника яратиш соҳасидаги ишлари, техникани ремонт қилиш ва ундан фойдаланиш, пахтакор хўжаликларда ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ва унинг экономикасига доир масалалар, илғор механизаторларнинг иш тажрибалари ёритилади.

«ХЛОПКОВАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ»

(рус тилида)

Бир йилда 4 марта чиқади.
Обуна ҳақи йилига 1 сўм 20 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўплам тармоқ илмий-тадқиқот ташкилотлари, конструкторлик бюролари ва заводларининг пахта ҳамда луб саноатида янги техника ва илғор технология яратиш, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасидаги иш натижаларини, шунингдек ишлаб чиқариш новаторлари тажрибаларини ёритади.

«Ш Е Л К»

(рус тилида)

Бир йилда 4 марта чиқади.
Обуна ҳақи йилига 1 сўм 20 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда илмий-тадқиқот ташкилотларининг тутчилик, ипак қурти биологияси, селекцияси ва қурт боқиш, пилла тайёрлаш ҳамда уни дастлаб ишлаш, пилла тортиш соҳасидаги иш натижалари ва ишлаб чиқариш новаторлари тажрибалари ёритилади.

«ЯНГИ ТЕХНИКА»

(ўзбек тилида)

Бир йилда 12 марта чиқади.
Обуна ҳақи йилига 3 сўм 60 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўплам илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотларининг иш натижаларини, саноатнинг барча соҳаларида, транспорт, алоқа, қурилиш ва пахтачиликни механизациялашда Ватанимиз ҳамда чет эл фани ва техникаси эришган ютуқларни, ишлаб чиқариш новаторлари тажрибаларини ёритади.

Илмий-техника ахбороти тўпламлари саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалигининг инженер-техник ходимлари, ишлаб чиқариш новаторлари, илмий-тадқиқот муассасалари ва лойиҳалаш-конструкторлик бюроларининг ходимлари, техникум ва олий ўқув юртларининг студентлари ва ўқитувчилари ҳамда партия ва совет активи оммасига мўлжалланган.

Тўпламларга «Союзпечать»нинг барча бўлимларида ёзилиш мумкин.

Газета ва журналларнинг 1970 йилги республика каталогида илмий-техника ахбороти тўпламлари қуйидаги индекслар билан берилган: «Механизация хлопководства» — 75214, «Хлопковая промышленность» — 75215, «Шёлк» — 75216, «Янги техника» — 75217. Обунани расмийлаштираётганда мана шу индексларни кўрсатинг.

Обунани қуйидаги адрес бўйича ҳам расмийлаштириш мумкин: Тошкент шаҳар, 47, Гоголь кўчаси, 56-уй, «Союзпечать»нинг шаҳар бўлими. Давлат банкининг шаҳар бўлимидаги ҳисоб расчети № 144306.

Ўзбекистон ССР Илмий-техника ахбороти ва тарғиботи институти. Тошкент шаҳар, ГСП, Олмазор кўчаси, 171-уй, телефон 4-50-43.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216, Халқаро ҳаёт — 337604, Коммунистик тарбия — 331435, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337604, Адабиёт ва санъат — 332036, 337221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347, Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553, Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85, Бухоро 43—141, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус — 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.